

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția:
Piața Unirii No. 3.
Administrația:
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

Abonament:
Exemplarul . . . . . 5 Lei
Pe un an . . . . . 200 Lei

VALERIU TRAIAN FRENȚIU

DIN ÎNDURAREA BUNULUI DUMNEZEU ȘI GRAȚIA SF. SCAUN APOSTOLIC AL ROMEI, EPISCOP ROMÂN UNIT DE ORADEA-MARE, ASISTENT AL TRONULUI PONTIFICIUI, DOCTOR ÎN SF. TEOLOGIE etc.

Cititorilor dar dela bunul Dumnezeu și binecuvântare!

„Mărire lui Dumnezeu întru cele de sus și pe pământ pace între oameni bună voire“ Luca 2, 14.

Iubiților Frați și Fii,

»Astăzi a sosit nouă tuturor vremea sărbătoare și ceata sfinților cu noi se adună și Ingerii sârbază împreună cu oamenii. . . »Astăzi soarele cel neapus a răsărit și lumea să luminează cu lumina Domnului. Astăzi luna cu raze luminoase luminează lumea. Astăzi stelele cele luminoase cu lumina strălucirii înfrumusețează lumea. Astăzi norii rouează din cer pentru omenire ploaia dreptății. Astăzi munții saltă văzând pe Dumnezeu în trup și norii au dat glas mirându-se de cel ce a venit lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Astăzi pământul și marea au împărțit lumii bucurie și lumea s'a umplut de veselie. Astăzi raiul s'a deschis oamenilor și soarele dreptății ne luminează nouă. Astăzi ne-am mântuit de plânsul cel de demult și ca un popor nou ales ne-am mântuit. Astăzi cel nefăcut de făptură, cel ce e fără de tată din mamă și fără de mamă din Tată, prunc s'a născut. Astăzi Dumnezeu nemărginit, fără de început și negrăit pe pământ a venit, luând chip de rob, făcându-se întru asemănare omenească. Astăzi ne-am slobozit din întunec și cu lumina cunoștinții de Dumnezeu ne-am luminat. Astăzi înșelăciunea se surpă și venirea Domnului ne lucrează nouă cele de mântuire. Astăzi cele de jos cu cele de sus vorbesc împreună«. Astăzi piatra cea din capul unghiului imbină cei doi pereți, pe poporul ales și pe păgâni, împreunându-i într'o singură biserică, chemând pe poporul ales prin păstori, iar pe păgâni prin cei trei Crai dela Răsărit. Astăzi bărbații cari au fost trimiși să iscodească pământul făgăduinții au venit la Isus și au dus dela El la ai lor credința și cunoașterea lui Cristos. Astăzi cei trei bărbați au pătruns în tabăra dușmanilor la cisterna care se afla în Viflaim spre a duce apă de beut lui David Împăratul, pentru că cei trei Crai dela Răsărit înapoindu-se din Viflaim au dus neamurilor însetate dar și nă-

dejdea vieții de veci. Astăzi Regina Saba vine din deșertul Răsărit cu cămilele ce poartă arome, aur și pietri scumpe, la Solomon, spre a auzi înțelepciunea lui, pentru că cei trei Crai dela Răsărit pe cămile, purtând ca dar aur smirnă și tămâie, vin la Cristos să i se închine și să-i audă înțelepciunea. Astăzi se împlinesc zisele prorocilor, multe taine se descopăr și neamul omenesc se desleagă de legăturile diavolului, având pe Domnul în mijlocul său. »Astăzi adunarea sărbătorească cea sfințită și mult vestită a binecredincioșilor se bucură. Astăzi am dobândit împărăția cerurilor: că împărăția Domnului nu are sfârșit«.

Iubiților Frați și Fii,

Să cântăm cu toții din tot sufletul: »Mărire lui Dumnezeu întru cele de sus și pe pământ pace între oameni bunăvoire«. Fiindcă Mântuitorul nostru Isus Cristos »Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iară nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin carele toate s'au făcut, astăzi pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorît din ceruri și s'a întrupat dela Spiritul Sfânt și din Maria Fecioară și s'a făcut om«. Ca prin învățătura Sa și prin pilda vieții Sale să ne arate cum trebuie să trăim aci pe pământ, ca să vină împărăția lui Dumnezeu și să fie voia Lui, ca trăind așa și curățiți prin prețiosul său Sânge vărsat pentru noi pe lemnul crucii, să ne facem fii și moșteni ai împărăției cerești.

Strămoșii noștri au fost așezați în raiul pământesc și ca să-și poată arăta ascultarea față de Dumnezeu, ca recunoștință pentru creare și pentru toate bunătățile ce le-au primit, li s'a dat o singură poruncă, ca din pomul vieții ce eră în mijlocul paradisului să nu mănânce. Ei totuși au ascultat mai bine de diavolul decât de Dumnezeu și deși aveau tot ce le trebuia și trăiau în fericire, totuși au gustat din pomul cel oprit. Și pentru acest mare păcat au fost scoși din raiu. Isus Cristos Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat astăzi s'a născut nouă ca să poată pătimi pentru

noi și prin jertfa sa de pe cruce a făcut destul pentru păcatul strămoșesc și pentru păcatele noastre și ca să ne putem mântui a întemeiat sfânta sa Biserică, ca toți cei ce intră în ea, ținând porunca ce ni-a dat-o prin viața pământească să-și câștige fericirea cerească.

Precum Dumnezeu a dat strămoșilor noștri o singură poruncă, și Mântuitorul nostru Isus Cristos ni-a dat o singură poruncă zicând: »Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul. Prin aceasta vă vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, de veți avea dragoste între voi« (Ioan 13, 34—35). Și întru adevăr, Isus ne-a iubit cum nu se poate mai mult. Din dragoste față de noi a luat trup omenesc, luând chip de rob, făcându-se întru asemănare omenească. Din dragoste față de noi a suferit aici pe pământ 33 de ani, sufletește și trupește, și chiar și moartea groaznică de pe cruce, de acea cu drept cuvânt zice: »Mai mare dragoste decât această nimeni nu are, ca să-și pună cineva sufletul său pentru prietini săi« (Ioan 13, 13). Și întru adevăr, »dragostea îndelung rabdă, se milostivește,... dragostea nu pizmuește,... nu caută ale sale, (I. Cor. 13, 4—8). De aceea Isus în vorbirea sa cea din urmă de patru ori ne poruncește să ne iubim unul pe altul și de patru ori ne spune că, dacă îl iubim pe Isus, poruncile Lui le plinim. De aceea zice sf. Ap. Pavel: »Toată legea într'un cuvânt se împlinește adică: să iubești pe aproapele tău ca însuși pe tine (Gal. 5, 14). Iar Sf. Ioan ne arată că nu putem iubi pe D-zeu fără a iubi pe aproapele nostru, nici pe aproapele fără a iubi pe Dumnezeu, zicând: »De va zice cineva: »Iubesc pe Dumnezeu, însă pe fratele său îl urește, mincinos este; căci cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l'a văzut, pe Dumnezeu, pe care nu l'a văzut, cum poate să-l iubească? Și aceasta poruncă avem dela Dânsul, ca cel ce iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său« (I Ioan 4, 20—21) și adaugă: »Dintru aceasta cunoaștem că iubim pe fii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu și poruncile lui le păzim«. (I Ioan, 5, 2).

Acelaș sfânt Apostol, după mărturisirea sf. Ieronim, ajungând la adânci bătrânețe și ne mai putând predica, mergea între credincioși și le zicea: »Fiilor, iubiți-vă unul pe altul« și când l'au întrebat pentru ce le tot zice: »Fiilor iubiți-vă unul pe altul« le-a răspuns: »Pentru că e porunca Domnului și care o plinește a făcut destul«.

Iubiților Frați și Fii,

E bine ca și noi neconținut să ne reamintim această poruncă a Domnului, fiindcă diavolul, care a cutezat să ispitească de trei ori chiar și pe Isus Cristos, și a cerut să cearnă ca grâul pe Sfinții Apostoli și care a amăgit pe strămoșii noștri Adam și Eva să calce singura poruncă ce o aveau dela Dumnezeu, încearcă neconținut să ne seducă și pe noi ca să călcăm aceasta singură poruncă ce o avem dela Isus, porunca dragostei. El cearcă să vâre în sufletul nostru ura, lăcomia, pisma, sgârzenia, sfada, necumpătul și toate patimile și poftetele rele. El face să uităm că goli am venit pe pământ și peste câțiva ani toate câte le avem trebuie să le părăsim, mergând la judecată, ca să dăm seamă cum am chivernisit averea și talanții ce ni-a încredințat bunul Dumnezeu, cât timp am petrecut în lumea aceasta. El ne face să uităm că suntem datorii a da zeciuială bisericii, să privim cu dragoste pe cei străini și să dăm milă celor

săraci. Ori, Isus ne spune apriat: »Să nu gândiți că am venit să stric legea sau prorociei, n'am venit s'o stric, ci să o plinesc« (Mat. 5, 17). Iar tinerului, care a zis că a păzit toate poruncile, i-a zis Isus: »toate câte ai le vinde și dă săracilor, vei avea comoară în ceriu și vino după mine«. (Luca 18, 22).

De aceea după cum ni-se spune în Faptele Apostolilor (c. 4) creștinii cei dintâi așa împlineau porunca dragostei: »Iară mulțimea celor ce credeau avea o inimă și un suflet și nici unul nu zicea că este ceva din cece avea al său, ci erau lor toate de obște și mare dar era întru ei toți, și nimenea nu era lipsit între ei; căci toți cari aveau țarină sau case, vânzându-le, aduceau prețurile celor vândute și le puneau la picioarele Apostolilor și se împărția fieștecăruia după cum fieștecine avea lipsă«. Dar aceasta nu o așteaptă bunul Dumnezeu dela toți, ci numai dela cei ce vreau să fie desăvârșiți. Că și Isus i-a zis tinerului: *de vrei să fii desăvârșit* vinde toate câte ai, iar la întrebarea acestuia *»Învățătorule bune, ce voi face ca să moștensc viața de veci«*, i-a răspuns Isus, să țină poruncile.

Sfânta Scriptură și Istoria ne arată nenumărate pilde, cum bunul Dumnezeu, pe cei ce împlinește această poruncă îi binecuvintează și îi răsplătește și aici pe pământ, iar pe cei ce o calcă îi pedepsește. Așa Tobia mărturisește zicând: »Pârğa și zeciuiala rodurilor și cele întâiu născute ale turmei mele le dau preoților«. Și Dumnezeu ca răsplată, îl trimite pe ingerul Rafail ca să-l vindece și să conducă și să apere pe fiul său. — Împăratul Tiberiu, a dat tot ce a avut bisericii și săracilor așa că nu avea ce mânca la prânz, pentru ce soția sa Sofia Augusta îl muștră, dar el răspundea: »Dacă ne adunăm comoară în ceriu, nu ne va lipsi nimica pe pământ«. Apoi umblând prin palat, a văzut o piatră de marmoră acoperită cu pământ pre care era sculptată o cruce. Ca crucea să nu fie călcată, a poruncit să se ridice piatra, dar sub acea a aflat o altă piatră cu semnul crucii, ridicându-o și pe aceasta a aflat o comoară mare de mai un milion. Și aceasta comoară a împărțit-o la biserici și săraci și a aflat o altă comoară și mai mare ascunsă de eunuhul Narses, cu care a putut trăi și face milostenie întreaga sa viață (Diac. Paulus lib. XVIII de Gestis Rom.). Iar în biografia S. Ioan milostivul cetim: Un tiner lucrător de aur a primit dela stăpânul său să facă o cruce pentru o biserică din aurul ce l'a adus un boier; lucrând la aceasta cruce tinerul se gândea în sine cât aur jertfește acest boier pentru biserică, de ce să nu adaugă și el cumpărând aur pe plata sa. Când a fost gata crucea și a venit boierul să o ducă, a văzut că e mai grea decât a fost aurul ce l'a adus, la început a crezut că e ceva înșelăciune la mijloc, dar aflând că tinerul a adaus aurul cumpărat cu plata sa, l-a luat la sine l-a și adoptat, făcându-l moștenitor averii sale (Sophr. în Pratt. spir. c. 201). Iată cum răsplătește bunul Dumnezeu pe cei ce averea ce au primit-o dela El o folosesc pentru preamărirea Lui și pentru a face bine.

De aceea cu tot dreptul zice sfântul Ioan Gură de Aur (Hom 53): »Cu cât vei da mai mult lui Dumnezeu, cu atât te va iubi mai mult. Căroră le datorește mai mult și dar mai mult le dă. Așadară trebuie să faci toate, ca să-ți faci de datoras pe Dumnezeu.«

Însuși Isus ne învață zicând: »Dați cele ce sunt ale împăratului împăratului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu« Mat. 22, 21) și »cu aceaș

măsură cu care veți măsura, se va măsura vouă». (Luc. 5, 38). Drept aceea »dați și vi se va da vouă.« (Luc. 6, 38). Iar sfântul Pavel scrie către Corinteni: »Cel ce samănă cu sgarcenie, cu sgarcenie va și seceră; iar cel ce samănă întru binecuvântare, întru binecuvântare va și seceră. Fieștecarele să dea, precum se îndură cu inima, nu din părere de rău, sau de silă; căci pe dătorul de bună voie îl iubește Dumnezeu.« (II Cor. 9, 6—7). Iar sfântul Ciprian asemănă dărnicia cu fântâna din care cu cât scoți mai multă apă, cu atât se înmulțește și se face mai bună, iar de nu scoți din ea apa ce este în ea se împute și se strică.

După cum ne spune sfântul evanghelist Marcu (12, 41) Isus ședea în fața visteriei și privea cum arunca poporul bani în visteria bisericii și deși mulți bogăți aruncau mult, a lăudat pe văduva care a aruncat doi bani, pentru că a aruncat tot ce a avut. Iar bunul D-zeu a binecuvântat vasul văduvei din Sarepta pentru că din pâinea și untul de lemn pușin ce a avut a dat și prorocului Ilie, pentru acea cât timp a ținut foamea, trei ani și șasă luni, nu i s'a gătat nici odată pâinea și untul de lemn. Căci scris este: »Celce miluește pe sărac hrăni-se-va, pentru că din pâinea sa a dat săracului, biruință și cinste câștigă cel ce dă daruri« (Pild. Sol. 22, 9).

Și multe alte pilde și învățături aflăm în Sfânta Scriptură prin care ne îndeamnă să dăm bisericii a zecea parte din toate câte câștigăm și să dăm milă săracilor, dar nu de silă, ci de voe bună și veseli, fiindcă numai așa ne răsplătește bunul Dumnezeu.

Dar pe cei ce nu împlinesc aceasta poruncă sau împiedecă pe alții să o împlinescă, Dumnezeu îi pedepsește. Am văzut eu însumi cum un fulger a nimicit toată averea unui creștin tocmai când îndemnă pe alții să nu dea cu ce sunt datori bisericii. Dar să amintesc un caz când o țară întreagă a fost pedepsită de Dumnezeu: Sfântul Canut, regele Danemarcei, a dat poruncă, ca toți supușii săi să dea zeciuială la biserică și la preoți. Un anumit cu numele Blacon a răsvrătit pentru aceasta lege poporul și au omorât pe rege. Dumnezeu pentru acea a pedepsit cu o secetă îndelungată întreaga țară, așa că nu aveau ce mânca decât animale sălbatice, dar nici aceasta n'a ținut mult și poporul, ca să nu moară de foame, a desgropat oasele morților și le-a măcinat și cu făina aceasta s'a nutrit, deși alte țări aveau roadă de ajuns și pedeapsa aceasta a ținut până ce poporul a făcut pocăință și a promis bunului Dumnezeu îndreptare. (Ist. Goților Svevi). Dar să ne oprim la noi.

Iubiților Frați și Fii,

Dărnicia credincioșilor noștri din zi în zi scade, abia se mai poate aduna pușin, foarte pușin, cu discul, sau cum îi ziceți cu *persul*, pentru lipsele bisericii, dar și aci chiar și cei mai avuți au grija ca nu cumva să dea mai mult de un leu și când trebuie să se zidească sau să se repare bisericile sau casele parohiale, trebuie să se facă repartiție și mulți nici aceasta nu voiesc să o plătească. Pentru ajutorarea săracilor și îmbrăcarea copiilor săraci nu mai voiește să dea nimenea, numai dacă primește ceva în schimb. Și așa vedem, că unele reununi ori societăți aranjază dansuri chiar și în timp oprit și în acestea petreceri se cheltuesc zeci de mii, ca să se câștige o mie pentru ajutorarea săracilor.

Diavolul lucrează cu succes prin mulți agenți și

unii credincioși îl ascultă, să nu dea nimic bisericii, nimic preoților, nimic săracilor, ca să-i rămână fiecăruia mai mult, și nu vreau să asculte pe Mântuitorul care zice: »*Dați și vi se va da vouă*«.

Tot astfel de agenți fac ca credincioșii să se împartă în partide, să se certe, să se calumnieze, ca să se bucure diavolul, ca dragostea adevărată să dispară din sufletele credincioșilor și din zi în zi să se miecească ceata adevăraților credincioși. Și cari sunt urmările? Neliniște și neîndestulare peste tot. Când a fost an săcetos eră lipsă mare, în anul acesta deși a fost roadă multă, lipsa e și mai mare. Pentru că nu este binecuvântarea bunului Dumnezeu.

Regina Saba când a venit să asculte înțelepciunea lui Solomon, a venit din depărtare mare și i-a adus aur, arome și pietri scumpe. »Și toți împărații pământului doreau să vadă pe Solomon, ca să auză înțelepciunea lui, care a fost dată de Domnul în inima lui, și îi aducea fiecare darurile sale, vase de aur și de argint și haine, arme și arome și cai și catări în fiecare an (III Imp. 10, 26—27).

Iată cum își arătau dragostea păgânii față de un împărat înțelept, care era om. Iar noi creștinii ascultând de diavolul ne închidem inimile noastre față de Dumnezeu. Cerem și pretindem ca să ne dea Dumnezeu ploaie și vreme bună, belșug, dar noi nu voim să dăm nimic lui Dumnezeu și bisericii sale, din ceea ce primim dela Dânsul.

Sf. Lucia a zis către mamă sa: Dă până ce ești sănătoasă, ca nu cumva dând pe patul de moarte, să zici că ai dat fiind încă în viață«. Să dăm și noi până ce suntem în viață și sănătoși, că la noapte poate să murim și să trebuiască să părăsim toate, dar, deși ne despărțim de toate, prin această nu ne facem comoară în ceriu, fiindcă nu de voie bună ne-am despărțit de ele. »După cât de multă avere ai, fă milostenie, de ai mult, dă mult, de ai pușin, după cât ai de pușin nu te sfiu a face milostenie. Că comoară bună agonisești ție la ziua cea de lipsă, că milostenia din moarte izbăvește și nu-l lasă să între întru întunec (Tovit 4, 9—11).

Iubiților Frați și Fii,

Dacă și noi ne alăturăm la cei trei Crai dela Răsărit, despre cari e vorbă în Sfânta Evanghelie de astăzi, și vom duce împreună cu ei nou — născutului Dumnezeu-Om toată averea, virtuțile și faptele noastre bune, și îi vom fi recunoscători, că și pe altarele noastre se naște din nou și din nou la fiecare sfântă Liturgie întocmai cum s'a născut odinioară în *Vilam* pentru noi și pentru a noastră mântuire, și asupra noastră și asupra iubitei noastre țări se va revărsa binecuvântarea cerească și se va întronă pacea adevărată și buna înțelegere între oameni, și vom putea cântă din tot sufletul: »Mărire lui Dumnezeu între cele de sus și pe pământ pace, între oameni bună voie«.

Darul Domnului nostru Isus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărțășirea Spiritului Sfânt să fie cu voi cu toți. Amin.

Dat în Reședința Noastră episcopescă din Oradea cu ocaziunea Sărbătorii Nașterii Domnului în anul 1931, al episcopatului Nostru al XX-lea. —

† Dr. VALERIU TRAIAN FRENȚIU.

No. 3790—931.

Liga Culturală.

On. Minister al Instrucțiunii și al Cultelor cu adresa No. 160.994—1931 din 24 Octomvrie crt. ne încunoștințează de silințele ligii pentru unitatea culturală a tuturor Românilor de a organiza secții permanente și ambulante cu librării de cărți folositoare, cu serbări etc, apelând în primul rând la concursul preoților, cari în totdeauna au știut să stea în fruntea tuturor acțiunilor, cari tind spre propășirea neamului.

Drept ce pe frații preoți ai Diecezei Noastre îi indemnăm, ca să sprijinească Liga Culturală dându-i concursul lor spre a realiza rezultate cât mai sănătoase bazate pe naționalism, religiozitate și moralitate.

Oradea, 30 Decemvrie 1931.

No. 4341—1931.

Chitanțele de plată ale impozitului global.

Lăsăm tuturor preoților, ca fără amânare să trimită Oficiului administrativ al fundațiilor diecezane chitanțele prin care își justifică plata impozitului global pe întreg anul 1931. Până ce nu se vor prezenta aceste chitanțe ale tuturor preoților din Dieceză salariile pe luna Noemvrie crt. nu se vor achita.

Oradea, 7 Decemvrie 1931.

No. 4403/1931.

† Necrolog.

Cu multă durere comunicăm Ven. Cler. Diecezan, că Revmul *Traian Trușășiu*, Archidiacon On., acesor consistorial, protopop și paroh în *Zălou* a repausat în Domnul în ziua de 17 Noemvrie crt. în anul a-50-lea al vieții și al 24-lea al preoției sale.

Frații Preoți pentru repausul sufletului adormitului lui în Domnul Frate vor aduce la altarul Domnului sufragiile pii indatinale.

Oradea, 21 Noemvrie 1931.

A apărut : **Compendiu de teologie morală**

vol. I. **Principiile moralei creștine,**
de **Păr. Dr. ALOISIE L. TĂUTU,**
profesor de teologie.

Volu octav, pe hârtie velină, 320 pagini. Costul porto
franc : Lei **200.**

Un manual clar, și conciz de mare nevoie pentru toți păstorii sufletești. Chiar și mireni mai culți pot să se introducă prin el în concepția morală a creștinismului. Necuprinzând nimic ofenzator, cu puține omiteri, poate fi folosit chiar și de păstorii sufletești ortodocși. S'a tipărit în puține exemplare. — Se află la Seminarul teologic — Oradea — **Societatea Sf. Ioan Gură de Aur.**

PARTEA NEOFICIALĂ**Gândiri creștinești de Crăciun.****Crăciunul isvor de credință și pace.**

Crăciunul, frumoasa sărbătoare de iarnă, a sosit, cu toate bucuriile și plăcerile lui. Copii, tineri și bătrâni, de-o-potrivă se simt cuprinși, pe neașteptate, de vraja și bucuria acestui praznic. Dumnezeu Copilaș din iesle le inspiră instinctiv tuturor încredere, iertare, bucurie, pace.

Dacă anul acesta, din cauza crizei grele și a lipsei mari de numerar ce s'au abătut asupra noastră, bucuriile materiale ale Crăciunului vor fi, desigur, în toate casele mai puține și mai sărăcăcioase, nu trebuie să fie însă mai sărac și mai lipsit acest Crăciun în adevărate bucurii sufletești, cei svoresc din contemplarea în lumina credinței a acestei mari și minunate sărbători.

Crăciunul este sărbătoarea misterelor, sărbătoarea tainelor dumnezeiești ale credinții noastre. Toate elementele ce-i produc vraja și lumina, sunt divine.

Mama, care zămislește și naște minunat, fără bărbat, numai prin puterea Duhului Dumnezeesc. Fiul ce se naște, atotputernicul Messia, speranța și-așteptarea tuturor neamurilor, Răscumpărătorul care aduce în lume pace, iertare, înfrățire, nădejde de zile mai bune. Ingerii, aceste ființe fără trupuri, duhuri curate, slujitorii eternului Părinte, ce se arată în număr imens cântând imn de veselie, cântarea de înfrățire între cer și pământ. Steaua dela Răsărit, care ca un semn minunat călăuzește pe reprezentanții păgânilor la picioarele aceluia, care eră „așteptarea tuturor popoarelor” și despre care s'a prezis că „împărăția lui nu va avea sfârșit” nici în timp nici în spațiu, și va împărăși dela margini până la margini” (Zah. 9,10).

Toate aceste mistertii, toate aceste elemente, umplu sufletul creștinului cu vraja specifică acestei minunate sărbători. Și cu cât va pătrunde mai mult credința acestor minunate întâmplări în sufletul creștinului, cu atât mai mare și mai fericitoare va fi bucuria și pacea ce se va sălășlui în sufletul lui.

De aceea, iubite creștine, lasă-te pătruns de tainele dumnezeiești ale acestei sărbători. Adoră cu inima și cu spiritul pe fiul drăgălaș, născut ca și copil, pentruca să deștepte și'n sufletul tău acele sentimente de gingășie și iubire ce le datorăm copiilor. Vezi, se face copil, numai ca să-ți câștige dragostea ta. — Adoră pe mama lui dulce, care l'fine'nbrațe cu atâta gingășie și știe să fie de-odată fecioară și mamă. Se deșteaptă îndoileli în sufletu-ți cum poate ea să fie mamă și fecioară de-odată? Cum a putut concepe fără de bărbat? Nu te îndoii, la Dumnezeu, cel ce-a făcut cerul și pământul din

nimica, cel ce a înzestrat cerul și pământul cu alătea minunății, cel ce face să crească iarba și să se desvolte toate vietățile din semințe neînsemnate în ființe vii și mari, așa cum tu nu știi, nici un lucru nu este cu neputință.

Iată piedeca, adevărata piedecă, pentru care unii se bucură la Crăciun numai de bucuriile lui materiale, nu și de cele spirituale: fiindcă pun piedecă prin necredința lor, pun piedecă pentruca adevăratul farmec al Crăciunului, farmecul credinței, să nu poată pătrunde și să nu poată copleși inima lor.

Lasă-te cuprins de vroja credinții! Crede în cele ce-ți prezintă credința la Crăciun: în Fiul lui Dumnezeu, cel ce din iubire nemărginită către oameni se ntrupează pentruca să îmbrățișeze la Inima sa Dumnezeiască, veșnic palpitantă de dragoste, neamul omenesc rătăcit și copleșit de păcate! Crede în Maica lui divină, care, dacă a născut pe cel Atotputernic, are și ea putere peste inima lui de fiu, din care va face să lășnească și pentru tine răuri de milă și iertare! Crede în îngeri, în locuitorii acelei împărății minunate, unde vei ajunge și tu în urma faptelor tale, prin bunătatea inimii tale! Crede în împărăția nebiruită a lui Mesia, spre care a condus steaua pe magi, împărăție care sub ochii tăi trăiește și se desvoltă, împărăție care tinde se cuprindă pe toți oamenii de bine, fără deosebire de limbă și de rasă, împărăție, din care dacă vei face parte, vei fi fericit. Socotește-te azi în legătură sufletească cu toți aceia, cari, făcând parte din aceeași împărăție a lui Hristos: sfânta Biserică catolică, cea dela o margine a pământului până la cealaltă, se cugetă la acelaș copilăș Isus, se bucură de aceleași bucurii și plăceri sufletești ce le aduce cu sine Crăciunul credinței creștine.

Iată Crăciunul isvor de pace și bucurie pentru individ, isvor de pace și frăție între oameni, cu adevărat cum zice Scriptura, cum am au cântat ingerii: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni bună voire“. (Lc. 2, 14).

Păr. Dr. L. Tăutu.

— **A apărut:** *Ce este și ce vrea să fie A.G.R.U., —* de Dr. Al. Tăutu, profesor de teologie — Editura Org. AGRU Oradea, format 16°, 80 pagini. Prețul 10 Lei. Se expune în ea scurt și clar cum trebuie să se înființeze Agrul și ce trebuie să lucreze. Neapărat de lipsă pentru fiecare preot și mirean care vrea să știe ce este și ce vrea să fie Agrul. Conține și statutele AGRU-lui.

— **A apărut** *Creștinism și Caracter,* conferință de Păr. Dr. Aloisie L. Tăutu, prețul 6 Lei. Se găsește spre vânzare la Soc. Sf. Ioan Gură de Aur Oradea.

La ieslea lui Isus.

La Viilaim în peșteră zmerită
Din vergură preasfântă s-a născut
Acela, ce 'n viața-i preamărită
Zmeriților li-a fost pururea scut!

În ieslea cu fân aspru-ășternută
Înfășurat în scutece s-a pus
Acel, ce 'n lumea de păcat cernută
Divină deslegare a adus!

Și de suflarea vitelor tăcute
Ca de-o căldură blândă-a fost cuprins
Acela, ce cu grațuri ne 'ntrecute
Puternic foc în inimi a aprins!

Păstorii — resfirați la priveghiere
În jurul turmei lor — s-au adunat
La cel, ce-avut-a turma cea mai mare
Și cel mai bun, mai dulce pășunat!

Desprinsă de pe bolta cea cerească
O minunată stea a îndreptat
Pe Craii ce mergeau să preamărească
Pe cel de mult dorit și așteptat!...

Isus coboară zilnic pe altare
Să fie sufletelor nutremânt!
Să ne 'nchinăm Lui cu credință tare,
Că e stăpân în cer și pe pământ!!

Giorotura.

PR. AUREL PAPIU.

Congresul AGRU-lui la Oradea.

Anul acesta Oradea a avut norocul să fie aleasă ca teren de desfășurare a Congresului tinerei, dar din ce în ce tot mai viguroasei, noastre asociații: AGRU. Și toți câți au participat la acest congres au constatat unanim și cu satisfacție, că el a fost într-adevăr grandios. Grandios în ce privește elita participanților, grandios în desfășurare, grandios în hotărârile ce s'au luat.

1. Au fost de față la acest congres patru episcopi de-ai noștri: I. P. S. Sa episcopul local Dr. *Valeriu Traian Frențiu*, P. S. S. Lor Dr. *Iuliu Hossu* al Clujului, Dr. *Alexandru Nicolescu* al Lugojului și Dr. *Alexandru Rusu* al Maramureșului; biserica romano-catolică de rit latin a fost reprezentată prin P. S. S. Dr. *Ștefan Fridler*; dragostea și interesul bisericii latine din vechiul regat le-a adus Monsignorul Dr. *Anton Gabor* în numele I. P. S. Sale arhiepiscop și metropolit Dr. *Teodor Cisar* al Bucureștilor și P. S. Dr. *Mihail Robu* al Iașilor. I. P. S. metropolit al Blajului a fost reprezentat prin II. Sa Dr. *Jacob Popa*, prepozitul capitolului din Blaj.

O notă și o atmosferă de pretenie și sinceritate a impregnat congresului prezența P. S. *Roman Giorogariu*, episcopul ortodox român din localitate, care a ținut să salute congresul în numele bisericii ortodoxe române cu cuvinte căutate și ticluite cu multă mîle-

strie, din cari, după părerea unora, se desprindea nostalgia ascunsă după frații rupți dela sânul bisericii ortodoxe mame, organizați acum în biserică destul de puternică în stare de-a organiza în fața lumii un congres așa de impunător. Se poate, că cei ce s'au fi gândit astfel, au nemerit gândul ascuns în vorbe măiestrite al P. S. Ciorogariu. Noi mai credem, că P. S. a înțeles că e absurd a avea față de uniți o ținută meru ostilă, mai ales în grelele împrejurări de azi prin care trece creștinismul în lume și chiar biserica la noi; de aceea, dintr'un sentiment de laudabilă solidaritate creștinească, s'a decis să iasă din atitudinea-i ostilă și câte-odată jignitoare de pân'aci (cf. scrisoarea-i adresată cu prilejul jubileului de 150 ani al diecezei unite de Oradea!) și s'aducă salutul frățesc de pace și colaborare. Desigur că la noi nu mai înțelegere va afla.

Afară de aceste notabilități bisericesti, și de autoritățile locale cari au ținut să fie prezente la ședința solemnă de deschidere prin înșiși șefii lor (D-l prefect *Gheorghe Ghika*, d-l general *Eliade*, d-l primar *Dr. Gheorghe Sofronie* și ajutor de primar *Dr. Cornel Petric*), afară de mulțele asociații religioase și culturale reprezentante demn și în număr mare, congresul a fost împodobit cu cele mai selecte și mai valoroase elemente ce le are biserica noastră pe întreg întinsul României Mari: București, Cluj, Arad, Lugoj, Timișoara, Tg. Mureș, Alba Iulia, Blaj, Aiud, Sighetul Marmației, Baia Mare, Năsăud etc. etc.

Ținem să remarcăm modul cu adevărat demn și superb cum a știut D-l *Dr. Iuliu Hațiegan*, fost ministru, prorectorul universității Cluj, vicepreședintele Agrului, să prezideze acest congres. Cuvântările lui (de deschidere, pe care o publică în acest număr în întregime și cea de încheiere ce o vom publică în numărul viitor), au fost cu adevărat capo-d'opere nu numai de oratorié, dar și de gândire și simțire social-creștină. D-l *Dr. Hațiegan* s'a dovedit a fi perfect inițiat în toate problemele sociologiei creștine și ca doctor cunoaște nu numai perfecta diagnoză a boalelor de cari suferă societatea modernă, dar și cele mai eficace și mai apte doftorii de vindecare. Suntem mândri de spiritul lui de cugetare. Cuvântările lui pot sta alături de ale celor mai distinși și mai convinși bărbați ai catolicismului apusean.

2. Ce să zicem de desfășurarea congresului? La culme și la perfecție din toate punctele de vedere. Punctele prevăzute în vastul și variatul program reușite la admirație: Ședințele fixite de lume, serviciile divine înălțătoare, predicile rostite cu atâta măiestrie și simțire de către marii noștri oratori și gânditori: *Dr. Iuliu Hossu*, *Dr. Alex. Nicolescu*, *Dr. Ioan Collor*, pâr. *Ioan Agârbiceanu*. Tot în această ordine de idei putem să lăudăm cuvântarea I. P. Sale *Dr. Valeriu Tr. Frențiu*, care, la deschiderea ședinței solemne de Duminecă printr'o cuvântare bine încheată, a în-

demnat la viață creștinească adevărat practică, vădită prin virtuți și ajutorarea bisericii, a *P. S. Rusu*, care cu elanul ce-l caracterizează a zugrăvit în culori vii și entusiaste frumseșea vieții familiare și a educației creștine; bogată în idei sublime, cu un subiect de o arzătoare necesitate, a fost și savanta conferință a d-lui prof. univ. din Cluj, *Dr. Victor Onișor*. Conferința pâr. ziarist *Seplimiu Popa* a conținut pagini alese și interesante din trecutul ziaristiceii noastre unite.

3. Grandioasă și minunată a fost desfășurarea externă a acestui congres — procesiunea euharistică în seara Duminecii de 22 Nov. prin piața iluminată a Unirii a lăsat impresii în veci neșterse în inimile participanților, — dar importanța hotărârilor luate la acest congres n'au fost de loc mai pe jos. Din acest punct de vedere congresul dela Oradea înseamnă un pas puternic înainte pe calea de organizare și de program de activitatea Agrului. S'a stabilit și votat definitiv proiectul de *regulament general*, prezentat de secretarul general *Dr. Augustin Popa*, prof. teol. Blaj, care regulamentul croiește o alvele sigură, bine precizată și totuș destul de elastică pentru viitoarea dezvoltare și activitate a Agrului. Noi orădanii putem avea sfânta și fericita satisfacție, că ideile noastre cu privire la natura și mijloacele de activitate ale Agrului au ieșit pe deplin învingătoare.

Un punct important câștigat e, că ideia despre necesitatea organizării unui puternic organ de presă în cadrele Agrului a cuprins pe toți cei prezenți la congres și, la insistența grupului de mireni distinși din Oradea, s'au luat hotărâri concrete cu privire la măsurile de activitate în vederea realizării acestui postulat vital și capital al vieții noastre bisericesti. — Pentru gravitatea necesară a tuturor asociațiilor noastre deja existente spre orbita de funcționare a Agrului încă s'au trasat liniile principale în urmareferatului prezentat de pâr. *Dr. Ludovic Tăutu*, prof. de teol. în Oradea. Urmează ca cei interesați să le pună în aplicare.

Credem că nu va trece mult până vom avea și *steagul și insigna* Agrului, împreună cu *cartea de membru*, lăsate în grija Comitetului Central.

O importantă realizare trebuie socotită și înființarea *Uniunii studenților universitari români uniți* pecetluită prin votul delegaților din toate centrele universitare (București, Cluj, Timișoara, Oradea) sub prezidiul părintelui tinerimii noastre universitare *Dr. Alex. Borza*, prof. univ. Cluj.

Iată pe scurt hotărârile ce s'au luat cu elan și spirit neșovâelnic la Congresul ținut la Oradea. Până la anul aceste hotărâri vor aduce desigur îmbelșugate roade de organizare pe terenul vast al iubitelui nostru Agru, spre mărirea patriei și a bisericii noastre sfinte. Așa să fie!

P. T.

Discursul festiv

rostit la deschiderea congresului general al AGRU-lui, ținut în Oradea la 21-22 Noembrie 1931, de Dr. IULIU HAȚIEGAN, fost ministru, prorectorul Universității Cluj, vicepreședintele Agrului.

Asociația Generală a românilor Uniți constituită în 23 Noembrie 1929 este animată de ideea constructivă de trezire a conștiinței religioase și a întemeierii vieții publice și particulare pe eternelle comandanțe de morala supremă a credinței. „Cândul care stă la temelie asociației este, ca să inflorească biserica română unită și să fericească neamul” — cuvintele președintelui și arhiepiscopului nostru. Azi după doi ani de existență din nou ne adunăm fii credincioși ai biserice române unite cu Roma în aceasta falnică reședință episcopescă, dela frontiera vigilantă și pe veci croită a scumpei noastre țări, ca să dovedim — prin graiu și faptă, devotamentul nostru profund și alipirea noastră neclintită față de scaunul apostolic, față de tron, față de țară și neam, și ca fii buni ai bisericii și cetățeni conștienți ai României să reînnoim promisiunea noastră de a jertfi o parte importantă a muncii și gândirii noastre acestor înalte instituții.

Acțiunea Agrului nu este deci numai religioasă și culturală, ci și socială și națională. AGRU-l nostru tinde la captarea și îndrumarea energiilor în direcția unui scop suprem acel al prosperității religioase culturale — sociale și economice a poporului român. — Este prin urmare o asociație creștină, care privește viața în toate manifestațiile sale, atât spirituale cât și materiale, din dorința de a conserva intact tot ceea ce este Dumnezeu și a desvolla în mod real, biologic, tot ceea ce este omnesc. AGRU-l vrea să creeze o concepțiune de viață — așa după cum a creat-o și cum o guvernează Dumnezeu, și după cum o găsește adevărata știință, care vine dela Dumnezeu și care duce totdeauna la același Dumnezeu.

Trăim vremuri de răspântie. Societatea omenească este grav bolnavă. Civilizația Europeană e pe patul de moarte. Trăim zilele critice ale boalei, când se decide soarta bolnavului. Medicamentul salvator ori bisturiul eroic — trebuie aplicate fără prea multă întârziere.

Pentru a face un tratament cural se impune un diagnostic precis. Diagnosticul boalei este încă discutat. Consultul durează prea lung, iar boala evoluează, și contagionează cu rapiditatea avionului. Se spune că ar fi *boală de stomac*, un dezechilibru al producției și consumației cauzat de supra-capitalismul egoist dublat prin concurența sălbatică și sgomotoasă, de supra-mașinismul înlocuitor al forței umane, — de finanța bancară parasitară. Aceste molime ar fi pe drum să distrugă ordinea socială, provocând criza de stomac a păturei muncitoare. O parte însemnată a muncitorimei manuale și cerebrale stă fără lucru, fără pâinea de toate zilele, iar fărănimea scurmătoarea de brazdă lucrează din zorii zilei până în noapte — fără să poată valoră rodul muncii sale.

Alții o consideră de o *boală a sufletului* — sguduit, emoționat de cataclismul războiului mondial. Un dezechilibru între suflet și trup, cauzat de concepția supramaterialistă — utilitaristă, ultrasocialistă, bolșevistă, un conflict între supraindividualism și supra-colectivism, între supraliberalism și suprasocialism. Pretutindeni ură, desbinare, trădare, indiferențism, scepticism, hațjocură, neîncredere, îmbogățire peste noapte, lux, lipsă de caracter și de disciplină, vorbărie, min-

ciună, — iată omul pretențios al zilei de azi, care în voința de a stăpâni pământul apa și aerul, — vrea să se substituie lui Dumnezeu. El uită că este servitor, menit să fie servitor bun și credincios al bisericii, al patriei, al familiei, al omenirii.

Dacă examinăm însă complet pe bolnavul nostru, cum a făcut marele doctor al sufletelor, Părintele nostru Pius al XI, vom vedea, că aceasta boală, care a început la stomac, nefiind tratată la timp, azi s'a urcat la cap, azi interesează întreg organismul și începe să se atingă de partea cea mai esențială — de partea eternă, de însuși sufletul omului.

Se experimentează în mai multe laboratoare tratamentul, iar experiențele sunt făcute pe om, ceace nu admite etica medicală. Dictatura, bolșevismul și ultrademocratismul național liberal ori socialist, sunt rețetele pe cari le recomandă azi și babele dela sate. Dictatura spaniolă și bolșevismul rusesc sunt exemple palpitante, cât de ușor se distruge o societatea și cât de greu se pune în locul ei o nouă societate. Bolșevismul, care nu respectă nici viața, nici familia, nici crucea, — care nu respectă însași natura înăscută — calitățile biologice ale omului, — este un curent nebun, este o psicoză trecătoare care nu va prinde nici când rădăcini eterne în terenul etern — care este sufletul omului. El este condamnat la moarte din prima zi a existenței sale și nu va rămâne decât o suveniră neagră a istoriei omenești, conservându-se poate numai în câteva căpățini atinse de paralisia generală a modernismului. — Ultrademocratismul atins de diletantism și socialism eretic, clădit pe fundamentul șubred al intereselor materiale, întrefinut de o știință bancară falsificată, mânat de o boală paroistică de legiferare nebună, el însuși este prizonierul luptelor și intrigilor intestinale paralisante. Nici dictatura, nici bolșevismul, nici ultrademocratismul, curente incomplete și îndepărtate de realitate, nu pot aduce remediul făcător de minune. Din contră, aceste curente contribuie în mare măsură, ca structura socială să se deformeze tot mai mult, haosul să devie tot mai negru. Aceasta să nu ne mire, căci ei vreau să lumineze în acest chaos prin noroiul materialismului, stângând luminile eterne și dătătoare de viață ale religiei, ale credinței, ale dreptății, ale cinstei, ale onoarei. Democratismul dus până la internaționalism, socialismul falsificat până la bolșevism, orbecă în întuneric obosit și desbrăoat. În fiecare zi alt buletin, altă lege, altă rețetă. Nici nu a eșit dela tipar o lege, se votează alta. Se uită că o națiune, un popor, nu trăiește prin legi impuse din afară, ci prin adevăruri eterne, cari isvoresc din interiorul lui, din disciplina lui internă, din credința lui în Dumnezeu. Se uită, că omul — aceasta făptură a lui Dumnezeu, — este din trup și din suflet, — că fizicul lui muritor conține valori nemuritoare, sădite în el de Creatorul lumii, și că el numai atunci trăiește într'adevăr, dacă se respectă eternitatea lui și se fortifică echilibrul psihofizic.

Intr'adevăr, omul de azi este bolnav. Este bolnav de boala evoluției sociale, suferă de criza gospodăriei și a sufletului, rețetele bolșevismului și ale ultrademocratismului însă nu-l vindecă, ba îl duce în complicații tot mai alarmante.

Este timpul suprem să intervină marele doctor, făcătorul trupului și al sufletului — Biserica — ca deținătoarea învățării lui Cristos, utilizatoarea sinceră a științei omenești, cunoscătoarea profundă a naturii omenești; ea este azi chemată la patul suferințelor. Tratatul salvator nu poate să-l aplice nimănui cu o mai mare competență și experiență. Numai Biserica poate administra acea transfuzie de sânge, transfuzia credinței creștine, care va pătrunde și în cele mai fine capilare ale organismului individual și social și va provoca renașterea omului și reorganizarea societății. În locul omului trădării și al egoismului, omul binefacerii și al păcii, menit să trăiască prin Biserică pentru viața eternă, prin societate pentru viața pământească. Numai prin Biserică se va transforma „*homo bestialis*” în „*homo Dei*”, omul gata de sacrificiu pentru familie, pentru societate. Acest *homo novus* nu va fi omul vorbelor, al minciunii, ci omul faptelor și al adevărului. Va apărea din nou pe pământ acel *homo harmonicus*, cu echilibrul fizic și psihic, așa după cum l-a făcut Dumnezeu și după cum l-au cunoscut și științele biologice; *omul adevărat*, care nu privește numai fericirea materială-scurtă, ci mai ales fericirea spirituală nesfârșită, care prin acțiunea lui constructivă se apropie de Dumnezeu făcătorul cerului și al pământului: Omul bun, care nu umblă prin aceasta lume cu desagii plini de semințe roditoare, adunându-le numai pentru sine, ci care împrăștie cu prisosință sămânța bunătății, moralei, credinței, științei în pământul fertil al Bisericii și al patriei; omul oamenilor, care nu rătăcește pe poale ascunse, precum Cain, acest bolșevic al Evangheliei, condus de ură, răzbușare, intrigă, răutate, ci pășește în fața tuturor în împărăția eternă a bisericii, de pe înălțimea căreia strălucește crucea — vestitoare de morală omenească și Dumnezească — vestitoare a credinței triumfătoare, a cărui triumf încă nu s'a terminat. Biserica în zilele de azi ale decadenței spirituale are și trebuie să aibă un rol social tot mai mare. Numai biserica — instituție Dumnezească, poate pași cu siguranță și fără frică în mijlocul poporului răsvărlit și flămânzit pentru pâine, mai mult setos însă pentru dreptate și iubire. Biserica poate spune cu mai multă autoritate, că condiția indispensabilă a vindecării este *munca creatoare*, disciplina creștină mântuitoare, sfințite ambele prin sângele *sacrificiului*, care este baza și esența adevăratei vieții omenești și creștinești. Și atunci ne întrebăm fi-va în stare Biserica să aducă balsamul vindecării?

Doamnelor și Domnilor, Biserica lui Cristos nu este o construcție rigidă și neadaptabilă, terminată într-o anumită epocă. Ea este o instituție într-o continuă evoluție, în permanentă perfecționare și totuși dela început și până azi unitară. Ea este o unitate universală, care trăiește pe pământ și astfel se dezvoltă, pulsează, ea este viguroasă, și nici odată îmbătrânită, după cum zice Chrysostom. Biserica este capo d'opera lui Cristos, în care se întâlnesc într-o armonie cerească, experiența trăită, gândirea științifică organizatoare și credința revelației divine. Astfel Biserica trăiește împreună cu omenirea. În cursul veacurilor a luat vestmântul ornamental al tuturor epocelor, învățătura ei însă a rămas una și aceeași. Imperii mari s'au distrus, popoare glorioase au dispărut — Biserica s'a înălțat tot mai strălucitoare, fiindcă a luptat pentru eternul omenesc, fiindcă a fost totdeauna îndrumătoarea vieții spirituale spre adevărata

cultură, care lasă adânc rădăcinile sale în izvorul necesat al învățării Mântuitorului. Înzestrată cu două energii creatoare: *conservarea și răspândirea învățării fundamentale și capacitatea supranaturală de evoluție*, a dispus de cele două organe vitale, care asigură eternitatea. Ea se întinde mereu în timp și în spațiu, ea este în continuă evoluție și totuși aceeași — una și inatacabilă.

Spre aceasta capitală — *civitas Dei* — privește azi toată lumea „și așteaptă să trimită între oameni pe aducătorii de *pax Christiana*”. Pentru organismul bolnav condiția reînnoșării este pacea și liniștea. La porțile cetății divine stă azi o altă lume, cu concepții foarte variate, — ea totuși așteaptă pe Mântuitorul. Să mergem cu toții întru întimpinarea lui. Să ajutăm cu toții Bisericii ca venirea lui să fie și mai triumfătoare. Da, *Doamnelor și Domnilor*, Biserica este instrumentul lui Dumnezeu, prin care Dumnezeu vine pe pământ și personal acționează. Vrem să fim părtași ai acțiunii lui, — să intrăm în Biserică — să intrăm însă nu numai ca privitori și rugători, ci să participăm la toată viața ei plină de grații divine. Să intrăm în linia de bătaie alături de iubirii noastrei Arhieriei, preoți și călugări să facem ca pe toată linia de apărare și de atac să strălucească luminând armele iubirii creștine și ale dreptății sociale. În luptele noastre de desrobire națională din învingere în învingere am fost conduși de *preoți cu crucea în frunte*, — să facem tot astfel în luptele de desrobire a sufletelor ajunse în stăpânirea satanei. Deci *activism organizat* sub ocrotirea lui Cristos, care ne cheamă, care are nevoie de bărbați luminați la minte, curați la suflet — păstrători ai ordinii sociale — de femei bune la inimă, curate la suflet, păstrătoare a focului sacru familiar.

Da, *Doamnelor și Domnilor*, Omul trebuie să ducă morala bisericii nu numai în viața lui individuală, dar și în viața lui familiară și socială.

Căsătoria creștină indisolubilă și perpetuă este partea esențială a arhitecturii noastre sociale. Ea este fundamentul etern pe care se clădește statul și se întemeiază societatea. Trebuie să întărim aceasta căsătorie creștină, care asigură armonia socială și prosperitatea generațiilor viitoare. Să cerem respectarea principiilor bisericești și biologice ale căsătoriei creștine, — numai astfel vom restabili familia creștină cu mulți copii, numai astfel vom asigura viitorul neamului nostru. Să aruncăm în temnițele disprețului și ale păcatului pre acele mame moderne ce-șiucid pruncul în pântecul lor, și pe acel tată care nu-și îngrijește familia. Viitorul unui neam este în funcție de o generație tineră *mare la număr și sănătoasă la suflet și trup*. Avem nevoie de mame născătoare de oameni și nu ucigașe fără frica lui Dumnezeu. Avem nevoie de tată câștigător de pâinea de toate zilele. Avem nevoie de o finerime crescută în școala iubirii creștine — în școală marelui dascăl — în școala lui Cristos; o finerime ocrotită de biserică, de familie, de Stat. Biserica familia, și statul au drepturi divine, naturale și legale, să lucreze deci mână în mână, realizând o educație integrală-morală, fizică și intelectuală. Biserica familia și Statul — să fie o unitate educativă, pentru asigurarea unei educații reale. Afară de educația morală și intelectuală, care este partea mai importantă, să nu neglijăm nici educația disciplinului fizicului, care este vasul purtător al sufletului. Eu am o convingere fermă, că nu prin legiferare vom reforma tinerimea noastră, ci prin educația la

înălțime. Părinții, preotul, dascălul și medicul sunt educatorii noștri. Regenerarea tinerimii noastre va fi rezultatul colaborării armonice și intensive dintre acești factori de prima categorie a vieții noastre culturale și sociale. În aceste timpuri grele nimic nu se poate soluționa *fără unire de forțe și unitate de vederi*. E nevoie de o solidaritate socială care respectă ierarhia corporațiilor, o solidaritate socială bazată pe o educația reală creștinească, care supune interesele particulare intereselor generale. Zădarnic se cearcă o despărțire a societății într-o societate cu morală creștină, ca și când ar fi două sau mai multe morale. O compenetrație între morală creștină și între cea socială nu numai că este posibilă, dar este și singura salvatoare. Colaborarea între societate și biserică a dat în toate timpurile cele mai admirabile rezultate. Unde se învață mai bine iubirea aproapelui, învingerea pasiunilor, jertfirea de sine, perseverarea în bine, mila, dărnicia, speranța, pacea între oameni — decât în Biserica noastră creștină? Ciocnirea între teologie și știință este numai aparentă și în multe cazuri semnul, că știința nu este încă în posesiunea adevărului Dumnezeuesc.

Dar să-l ascultăm pe Goethe: „Tema cea mai profundă și unică în istoria omenirii și a lumii rămâne lupta între credință și necredință. Fiecare epocă în care a dominat credința este o fructificare asupra contimporanilor și a succesorilor, strălucitoare și înălțătoare. În schimb, orice perioadă, în care necredința a învins, dacă și pe o clipă a strălucit pompoasă, a dispărut, fiindcă nimeni nu se ocupă cu produsele improductivelor”.

Să intrăm deci în Biserică — unde vom întâlni pe Christos — pe adevăratul socialist — pe socialistul dragostei — fraternității, libertății, egalității creștine, pe învingătorul durerilor și al pasiunilor.

O revenire în Biserică înșă nu se poate prin distrugerea familiei, altarului, națiunii și a patriei. O revenire nu e posibilă, decât prin înălțarea, respectarea, adorarea acestor instituții, — o revenire nu e posibilă decât prin Christos — printr'un *socialism evanghelic*, concretizat mai ales în enciclicele papale ale lui Leo XIII și Pius XI. Acest socialism evanghelic vrea, ca toată viața noastră particulară și publică să-o supunem intereselor generale ale colectivității prin o renaștere a moralei creștine, prin colaborarea claselor sociale, prin distribuția justă a câștigului între capital și muncă, prin o direcționare sănătoasă a liberei concurențe, prin contribuția socială a proprietății individuale, prin o ameliorare a moravurilor, mai ales în aceia cari vreau să conducă.

Aceasta operă de pacificare socială nu e posibilă decât cu concursul apostolilor din toate clasele sociale.

„*Restauratio Christiana humani consortii*”. Avem nevoie deci de bărtași cu solide cunoștințe sociale și religioase, „*in fide fortissimi, zelo flagrantes de Regno Christi, invicti in insectationibus, constantia affirmati*”. Prin acest apostolat nu vrem să ne substituim partidelor politice, vrem însă să luptăm alături de toți oamenii de bine pentru restabilirea echilibrului social atât de amenințat în vremurile noastre. Când casa arde, nu așteptăm până vin pompierii, nici nu ne pieptenăm, ci ne triplăm puterile pentru localizarea prăpădului.

În timpurile de bejenie și de opresiune bisericuțele noastre de lemn erau adăpostitoarele graiului

strămoșesc, a credinței în Dumnezeu, în ele se păstră cu stăruință opaițul speranței zilelor de libertate și dreptate, — și în zilele de azi — când se aude apropiindu-se furtuna, să tragem clopotele Bisericii adunătoare de norod credincios, să reintrăm de bună vreme în biserică Domnului, care a stat și va sta nemșcată — ba mai grandioasă, mai strălucitoare în mijlocul furtunii — ce amenință lumea cu prăbușire. „Biserica stă sigură și siguranța ei este siguranța noastră”. Ea stă sigură și de pe înălțimea stâncii mondiale, luminează și îmbrățișează toată omenirea. Ea stă și va sta până la plinirea vremurilor. Nu fiți fricoși nici îndoielnici, Christos e cu noi — și el va risipi norii, încărcați cu treznete și va lăsa valurile furibunde pline de primejdii. El înțelege mai bine suflul omului chinuit și deformat de curentele nebuniei sociale și tot el ne va conduce și metodele și mijloacele prezentului spre renașterea legilor neschimbate ale eternității.

Azi când suntem în ușa Bisericii — să desbrăcăm haina necredinței și a indiferențismului și să ne îmbrăcăm în vestmițele credinței și faptelor, apoi să luăm în spate crucea lui Christos, acea cruce ce duce spre înălțimile cerului — să fim exemple aprinzătoare de focuri eterne și în alte suflete. „Christos a zidit Biserica Sa pe stânca iubirii și a sacrificiului — pietre scumpe ale bisericii — și cărămizi durabile ale societății; să cultivăm aceste două virtuți dătătoare de viață”.

În aceste zile de muncă creștinească să îndreptăm privirea noastră spre Roma — spre stânca eternă din care țâșnește izvorul neseecat al credinței Dumnezeiești, să aștinim ochii inimii noastre spre *Bucureștii*, spre capitala unde se plămădește istoria neamului nostru, astfel ca fii buni și activi ai Bisericii noastre, ca cetățeni conștiințioși și la datorie ai scumpei noastre patrii, să începem munca noastră creștinească și patriotică luminați de spiritul sfânt al bisericii și de idealul înalt al națiunii.

Înainte de a declara deschis congresul Asociației Generale a Românilor Uniți să mi fie permis a saluta în mijlocul nostru pe înalții noștri Arhiteți, și înalții reprezentanți ai tuturor confesiunilor și autorităților militare și civile. Imi țin de o datorie plăcută să aduc omagii speciale Prea Sfinției Sale Episcopului Ciorogariu Arhiepiscopul mucenic și Patriarhul bisericii surori române ortodoxe pe care-l asigurăm de toată dragostea și simpatia noastră exprimând în același timp dorința noastră sinceră, pece-luită cu roata vremii, de-a colabora cu biserica soră în cea mai bună armonie creștinească și frățească. Ne simțim în același timp mândri de-a saluta în mijlocul nostru pe înalți reprezentanți ai Bisericii romano-catolice, cu cari ne simțim azi ca totdeauna înșiruiți sub același drapel pe care este scris: prin Christos la învingere mântuire și viața eternă.

Și acum amăsurat unui obiceiu al Acțiunii Catolice, Vă, rog ca împreună cu mine să trimiteți primul gând spre cerul lui Christos — cel restignit pe cruce pentru noi și a noastră mântuire, implorându-i binecuvântarea sa Dumnezească asupra acestui Congres. Al doilea gând să fie al Scaunului Apostolic al lui Petru și să cerem binecuvântarea sfântului nostru Părinte *Pius XI*, propovăduitorul cel mai ardent și autorizat al păcii creștine prin Acțiunea Catolică. Al treilea gând să sboare spre Roma noastră mică, — cerând binecuvântarea Arhiepiscopului nostru *Vasile*

Arhierul adevărat al faptelor creștine. Cerând binecuvântarea Arhierilor noștri prezenți — declar deschis al III-lea Congres General al Agrului cu dorința ca acest Congres să fie, dacă nu mai înălțător — tot

așa de important — ca celelalte, nu atât în manifestațiunile sale exterioare, cât mai ales în valoarea și însemnătatea sa internă*.

* Acest discurs a făcut un profund și zguduitor efect asupra tuturor ascultătorilor N. Red.

Copilașii mei, voi iubiți-vă unii pe alții.

Răspuns „Legii Românești”, org. ep. ort. române din Oradea.

Lucrurile, pentru a le putea vedea adevărata lor față, trebuie privite dela o anumită distanță. Privite fără aceasta distanță ne vor părea diforme. Nu lucrurile vor fi diforme — ci lipsa distanței convenite, materiale sau spirituale, le vor prezenta privirii noastre ca atari.

Iată pentru ce ne-au îmbucurat și onorat faptul experiat după congres: că toate aprecierile făcute despre congresul Agrului din Oradea, de atâția reprezentanți ai scrisului, în foile locale, din năuntru și din afara graniței, — arată adevărata față a congresului: *de-a fi fost cea mai frumoasă, mai insufletită manifestare a sufletului românesc și creștinesc, ce s'a văzut pe acestea plaiuri.*

Toate afară de una: e „aprecierea”, pe care o cuprinde în sine, articolul cu titlul pretențios și cel puțin nepotrivit: „Prea Sfințitul Roman în mijlocul uniților” No. 23 din 1 Dec. din 1931 al organului ep. ortodoxe de Oradea: „Legea Românească”.

Dacă era vorba de lucruri trupești — era natural ca, privite fiind atât de aproape, să fi fost văzute diform, dar fiind vorba de lucruri sufletești, era bine ca aprecierea să fi fost aceea, pe care o meritau; dar cel puțin reală și justă.

Nouă cel puțin ne-ar fi plăcut ca atmosfera de frățietate și înțelegere, ce a stăpânit sufletele tuturor atunci și ne stăpânesc pe noi și azi — să fi dăinuit mai mult și în „strana cealaltă”. — De altfel noi avem credința, că dăinuiesc încă și acolo, numai nepriceperea celui ce le-a relatat, trecute fiind prin micimea sufletului său, a făcut să fie atât de diforme, când apar în Legea Românească, în forma, care desigur nu are știrea și aprobarea Inalt Prea Sfințitului Roman, care cu ocaziunea congresului a fost primit ca unul dintre ai noștri întru ale sale.

Inseși cuvintele I. P. S. Roman, spuse cu această memorabilă ocaziune, arată că s'a simțit între uniți ca între ai săi. Ținem deci să o spunem, înainte de a ne ocupa de greșelile provenite din reavoință și neputința de pricepere a nevrâstnicului autor, — nevrâstnic, chiar dacă ar avea barbă, căci vârsta celor ce se pretorează să reprezinte idei și comunități noi o situăm ceva mai sus decât barba; să o spunem, că nimic nu ne îndreptățește și nici vrem să-l confundăm cu ortodoxia care a fost reprezentată atât de demn la congres, prin prezența și cuvântul I. P. S. Roman; încât acest răsnet fals și inoportun, neavând nimic comun cu acesta, nu e altceva, decât o sforțare mare pentru un suflet mic și pigmeu, de a apăra cu vorbe, alături de adevăr, ortodoxia, când nu o atacă nimeni — și care în micimea lui crede că învingerile altor credințe, constituie înfrângerile sale și că alt mijloc nu este împotriva acestora decât bârfirea și denaturarea, provenită din invidie, semnul neputinței tuturor aceluia, care o au în suflet. Nevrâstnice! Amin îți spunem noi fie, că ortodoxia

ta, e cu mult mai tare, decât să nu poată prilejui și ea fiilor săi momente de înălțare sufletească, de cari s'au împărtășit, *ca de o sfântă împărtășanie*, fiii celeilalte străne, în zilele de 22 Noemvrie și nu este așa de slabă, cum o crede nevrâstnicia ta, ca să nu-și poată dovedi tăria, decât prin pretinsa slăbiciune a altora!

Și acum să luăm pe rând rătăcirile, de cari abundă articolul, care în partea primă, până e vorba și de prezența și cuvântul I. P. S. Roman, e desul de just — afară de două observații cari trebuiesc completate. „Patru Vlădici uniți și cu romano-catolicul din Salmăr cinci”, spune L. R. „Și cu cei doi ortodocși dela Oradea șapte, complectăm noi — și acesta e adevărul. Iar mai departe: „cu întreg cortegiul canonicilor... misionari franciscani și asumționiști de streine graiuri și streine limbi” spune autorul, atât de insinuant. „De aceleași străine graiuri și limbi, ca și graiul și neamul, ce crede că îl reprezintă „L. R.”, complectăm noi iarăși și iarăși acesta e adevărul.

După ce reproduce cele spuse de I. P. S. Archiereul Roman, *atmosfera articolului se schimbă*. Ce prilejuește această schimbare bruscă, plină de invective insinuări de prost gust și patriotism demagogic de puerilă valoare, pe cari, pe cele mai multe, ar fi păcat să le respingem, de vreme ce însuș bunul simț le respinge?

„Totă rătăcirea mare, ce răstoarnă adevărul istoriei și toată structura unității naționale” se tânguește jalnic L. R., când președintele Agrului a solicitat *îndreptarea privirilor spre Roma, spre stânca eternă, din care fășnește isvorul neseecat al credinței Dumnezești*”. Celind aceste creștinești cuvinte ale președintelui Agrului, te miri, unde în alt loc, decât în capul său, găsește autorul marea rătăcire, ce răstoarnă adevărul istoric și mai ales: *ascultați neamuri și vă îngroziți: care răstoarnă, toată structura unității noastre naționale!* Ori adevărul istoriei să-l caute nevrâstnicul și cei de teapa dânsului la Pârvan și Onciul care n'au fost „neomisionari franciscani de streine graiuri și streine limbi”, *ci veritabili ortodocși și români, tot atât de veritabili* și totuși au constatat ceea ce dovedesc faptele istorice și limbistice, că *Roma e stânca din care a fășnit isvorul neseecat al credinței noastre*. In ce privește însă năzbălia, că acest adevăr „răstoarnă toată structura unității noastre naționale”, să ne slăbească nevrâstnicul! *Unitatea aceia e a noastră, cel puțin deodată*, dacă nu înainte de a fi a nevrâstnicului, așa că îl rugăm să fie mai cuviincios, și să nu apere averea noastră — de noi. Dar parecă noi avem pretenția să putem învăța pe un analfabet al istoriei unității noastre naționale, ca să înțeleagă ce reprezintă un Șincai, Micu, Bărnușiu, un Petru Maior și întreaga biserică unită cu credințioșii ei în istoria acestei unități!

Ajungând la pag. 2 aliniatul 1, când vrem să combatem cele spuse ocolo despre isvorul credinței creștine, situația noastră nu e dintre cele mai comode, având în fața noastră un amalgam de confuzii ortodox-protestante. În loc de-a combate, îi vom spune deci și noi care e isvorul credinței creștine; ca să o știe. — *Esle descoperirea D-zească, iar depozitarul și paznicul acestei descoperiri este biserica în frunte cu capul ei pus de Hristos pentru propovăduirea învățături și împărtășirea ei tuturor neamurilor. Chiar Scripturii și Tradițiunii: Biserica dă viața cea reală și interpretarea cea autorizată, fără de care autorizație nu putem scăpa din labirintul libertinajului protestant — în a explica litera Scripturii și faptele Tradițiunii după bunul plac și pricepere.*

Chestiunea, care se pune însă și o pune și autorul articolului din chestinune, e *că biserica instituită de Hristos, cu scopul să continue opera mântuirii, începută de dânsul, are, sau nu are cap văzut?*

Din faptul, că biserica ortodoxă — întreagă, — nu are cap văzut, deci nici conducere unitară, — foarte simplist — autorul concludă și cu el toți teologii ortodocși, că *Biserica lui Cristos nu trebuie să aibă cap văzut.* Cu prima parte suntem de acord și noi; aceasta e adevărul istoric: *biserica ortodoxă n'are cap, căci din punct de vedere omenesc — văzut, — a avea pe Dumnezeu de cap — e o pretenție tot atât de protestantă și tot atât de „operantă” — că ai pretinde că ai pe Duhul Sfânt de interpret al Scripturii.*

Aceasta pretinsă asistență — în practică dovedește — că interpreții, — ce se pretind asistați de Duhul sfânt — sunt asistați de singura lor nepricepere; — iar cei ce pretind a avea numai pe Dumnezeu de cap — nevăzut, — fără a pretinde necesitatea unui cap văzut, se dovedesc a fi în realitate fără de cap. Istoria bisericilor ortodoxe și protestante, ce altceva dovedesc, decât acest adevăr.

Ori Hristos a venit să mântuească pe oamenii din toate timpurile prin jertfa, pilda și învățătura sa. Deci trebuia pusă și învățătura sa la dispoziția oamenilor în așa chip ca oamenii să o poată folosi pentru mântuirea, nu pentru pierzania lor: întreagă nefalsificată.

Cui să o încredințeze — ca să se păstreze întreagă curată? Acelora pentru cari o adusesse oamenilor: „Mergeți, învățați toate neamurile, precum v'am învățat și eu pe voi”.

Putea deci să încredințeze această învățătură: 1) unui om, 2) sau unei instituțiuni fără cap, 3) sau unei instituțiuni — conduse de un cap — capul aceleia.

Dacă întrebăm mintea sănătoasă, înainte de-a întreba Scriptura și Tradițiunea, ne spune, că Hristos, care toate le-a făcut cu cap — nu putea lăsa mântuirea oamenilor văzuți — în grija unei instituțiuni văzute, fără cap văzut.

El care a fost și este autoritatea însăși și unicul adevăr, nu putea lăsa adevărul, și mântuirea unei instituțiuni, care tocmai prin faptul că se prelinde a fi fără cap văzut și aulorizat, — e incapabilă a nutri credința în această autoritate și a-i întări în siguranța că acest unic adevăr E i-s'a încredințat și l-a putut păstra.

Toate instituțiile omenești, care se conduc cu cap, au cap. E un adevăr atât de propriu minții sănătoase — și mintea sănătoasă Dzeu ne-a dat-o, — atât de evident, încât chiar dacă Scriptura n'ar fi menționat dispoziția lui Hristos de-a fi condusă biserica lui

de Petru, și dacă Tradiția n'ar fi prezentat ocazia — pentru a se fixa și în scris și prin procedura întregii biserici acest adevăr — *aceasta n'ar putea fi un argument pentru teza absurdă — că biserica lui Hristos nu trebuie să aibă cap.*

Dar o spune Scriptura — și o menționează Tradiția prin atât de eclatante, evidente declarații și fapte. Parcă n'o știu ortodocșii aceasta și tocmai noi trebuie să le-o spunem. Parcă ei n'au ochi să le citească și minte să înțeleagă acest adevăr, care nu suferă nici o contradicție, nici teoretică, nici faptică.

Atunci? — *Marea rătăcire are alt izvor! Faptul, că biserica ortodoxă n'are un singur cap văzut, îi face să se complacă: a fi infailibili în a declara, că Biserica lui Hristos nu trebuie să aibă cap văzut.* Dar nu numai infailibilitatea, dar nici logica, nici psihologia, nici Scriptura, nici Tradițiunea nu-i sprijinește în această afirmațiune, a cărui singur sprijin e un fapt regretabil transformat în o dorință nejustificată și injustă. Situându-și câmpul vederii lor suleștești în penumbra creată de acest prejudiciu — se complacă a crede că citesc în scriptură și Tradiție ce nu-i, ce ar dori numai să fie, ba n'au urechi să audă nici strigătul de închinare, trimis Romei papale, și urmașului Stului Petru, de propriile lor cărți liturgice. Da, fiindcă acele cărți n'au alte prejudicii și nu sunt preocupate de altceva, decât de adevăr și de împlinirea dispozițiilor Dzeești ale lui Isus Hristos.

Dacă în partea primă, articolul, până ce era în discuție și persoana și cuvântul Arhiereului său, este aproape just; în partea, unde e vorba de învățătura adevărată a bisericii creștine — voit confuz; — de aici încolo însă, când ajunge la cele „ce ne despărțesc”, devine agresiv, de-o agresivitate candidă, ce numai înconștiența i-o poate împrumuta.

Din piatra de hotar ce au pus-o Habsburgii între noi, prin mâna papei din Roma, nu țâșnește izvorul credinței Dumnezești, ci izvorul apei despărțitoare dintre noi, ce nu s'a stăvilit nici la unirea națională în imperiul României Mari, ci s'a umflat mai mult de turbina din Roma, mânăta de Serédy, primatul Ungariei și fiul cel iubit al papei Pius XI, fermecat de nobila naștiune maghiară din „raiul” Regnum Marianum ului...” Iar mai departe: „Iar armata spirituală ce și-o organizează Pius XI în România sub acest aspect, nu este un organ al apărării naționale, ci un organ al reviziunii hotarelor ei, pentru că „sfântul” papă Pius este revizionist, îndreptat contra integrității patriei române”.

Pentru cei, pe cari bunul lor simț iar împiedecă să poată crede, că acestea au apărut într' adevăr în „Legea Românească”, organ al eparhiei ortodoxe de sub fericita conducere a Inalt Preasfântului Roman, celui cinstit, celui respectat de noi înainte, în timpul serbărilor Agrului și după acelea, — le garantăm, că nici o iotă, nici o cirtă nu e dela noi — toate au apărut așa, cum le reproducem, în numitul oficios, la loc de frunte și neseminate.

Ce atitudine să luăm față de aceste înconștiențe? Să-l prindem noi de urechi pe nevârșnicul, remedindu-i astfel lacunele relei sale creșteri, pe cari nu i le-au remediat acei cari îl îmbracă.

Luă-vom atitudinea înțelepciunii înșăptite, de a încerca să scoatem piatra aruncată de nebun în fântâna înconștienței sale? Și cu ce folos? Ca scoțându-o, să devină aceea și mai imensă?

Căci „piatra de hotar ce au pus-o Habsburgii” — o vedem și noi, durere în capul unora și ’n inimile multora, dar nu dintre ai noștri.

Dar evenimentele trecute și apropiate ne sunt mărturie indiscutabile: că *dragostea noastră n'a aflat niciodată, în drumul dela noi — uniții, la voi ortodocșii — nici o piatră de hotar și ar fi și este destul de dureros, dacă ortodocșii se împiedecă de această piatră în drumul lor spre noi, — ori cine ar fi pus-o. Argumentul, că li-ar fi pus-o Habsburgii în calele, e cel puțin pueril, vreme ce au putere și ar fi avut și până azi, să o delătore din calea dragostei lor, dacă o au, și să nu o lase să se împiedece toți, pe cari greutatea capului lor necompt, îi face să se izbească mereu cu capetele de ea.*

Căci istoria ne arată, *dar istoria pe care o vede toată lumea, nu aceea pe care nu vreau s'o vadă strușii, ce-și bagă, din fața ei, capetele în nisipul inconștienței lor, — istoria ne arată că punerea acestei prelinse pietre de hotar, coincide cu începutul mișcării și a luptelor pentru menținerea ființei noastre ca neam și pentru eluptarea unității noastre naționale. Ne arată mai departe istoria că strămoșii noștri — uniți și neuniți au luptat împreună — în această luptă; și istoria ne arată că noi n'am fost codașii acestei lupte; și ne arată istoria că strămoșii noștri, uniți și și ortodocși, în tot timpul acestor lupte, n'au simțit nici au știut de aceasta prelinasă piatră de hotar, care în drumul dragostei noastre, n'a fost pusă de Habsburgi, ci a fost pusă sau inventată după înfăptuirea idealului național de cei ce cred și vreau și reușesc, de multe ori, — să ajungă la mai bun colac, în detrimentul pâinii altora — sub pretextul acestei pietre, ce ne-ar despărți.*

Repetăm, în drumul dragostei noastre spre voi această piatră n'a existat, nici există, nici va exista deși ni se aruncă inconștient de alătea ori în cale-ne, chiar și în zilele din urmă, dar dragostea noastră a trecut o întotdeauna, fără mari eforturi — fiindcă o avem această dragoste de neam în inimă și fapte, nu numai pe buze; — și vom trece-o oricât de mare ni s'ar arunca în drumul nostru conștient, spre unirea tuturor eforturilor fiilor acestui neam — pentru fericirea lui.

Dar aceste afirmații — începând cu „piatra de hotar” până la „revizionismul” afirmat, oricât perfidia le-ar fi pregătit de transparente, — micimea de suflet le-a dat gala confuze, când rezumă: „Și în punctul acesta (al revizionismului îndreptat contra integrității patriei române) ne despărțim la frângerea pâinilor”. De cine, vă rog, să despărțiți? Din conținutul întregului articol s'ar părea că de noi se desparte nevârștincul. Mîntea sănătoasă respinge însă această supoziție, căci a ne face pe noi, pe uniți, în general, dar mai ales după frumoasa, sincera, înălțătoarea manifestare creștinesc — națională dela Congresul Agrului — a ne face revizionști, pentru că și Serédy e catolic, — ar fi mai adâncă infamie — din partea nevârștincului, decât dacă și-ar fi făcut Arhiepiscopul, pe care pretinde că-l respectă, — bolșevic, — pe singura realitate că și Lenin a fost ortodox! Dar de alăta, în butul atâtor dovezi eclatante, nici noi nu-l credem capabil. Așa că dacă totuș se despărțește de noi, la frângerea pâinilor, prin însuș această despărțire, nevârștincul trece în tabăra lui Serédy, revizionistul. Și aceasta e destul de rușinos și dureros,

chiar tragicomic, ajungând în tabăra celor de cari vrea să fugă.

Când însă ajunge să reproducă cuvintele demne, spuse de prof. Augustin Cosma, autorul articolului, pe lângă că le falsifică grosolan sensul, dar își pierde sărita.

De falsificarea sensului, după aceste antedecedențe, nu ne mirăm prea mult. Aceasta provine din firea nevârștincului când se crede vârstnic: — de a pretinde să aibă ori când dreptate, și când se prea întâmplă să nu aibă, lucru care-l face să discute, să contrazică pe oricine, cu orice preț. N'are pe cine? *Se contrazice pe sine însuș afirmă o năsbătie, o pune în gura altuia, ca să aibă aparența posibilității de-a discuta și s'apucă să contrazică, ceea ce a afirmat însuși.*

Asta însemnează figură tipică de „hetz-Kaplan” — titlatură luată din arsenalul nevârștincului autor, pe care, neînțelegându-i sensul, o dă pe nedreptul, cui nu o merită, fiindcă pentru un nevârștinc la minte, *cuvintele sunt mărgele*, cu care ține să se înpodobească, chiar dacă nu i se potrivesc.

Legea Rom. spune că d-l prof. Augustin Cosma le-ar fi răspuns în plenul ședinței... „spunem celor din strana dreaptă, (adecă Preasfințitului Roman)”... *atât citatul cât și paranteza e a „L. R.”*

Ori, prof. Cosma n'a răspuns nimic Preasfințitului Roman și în general, întreg Congresul Agrului a fost situat într'o atmosferă cu mult mai înaltă, decât să se ocupe de persoane, oricât de onorabile ar fi ele.

D-l Prof. Cosma a spus și o spunem și noi deoparte aceluia cari, *din interese meschine*, necontestă românismul că: *noi suntem Români*, — fără a contesta prin aceasta românismul altora; de altă parte o spunem că suntem *catolici*, celor ce din interese tot atât de puțin binecuvântate, se întâmplă să pretindă că catolicismul nostru e de mâna a doua, față de al lor, iarăș fără a contesta catolicismul lor, manifestat prin fapte de dragoste. Și a spus și spunem că și într'o privință și în alta nu admitem priviri cari să se ridice deasupra privirilor noastre, neconsiderându-ne, fiindcă nici *nu suntem minoritarii* nici uneia dintre aceste realități. *Și că nu admitem să se poată pune chestiunea primatului între aceste două realități.* Căci dacă putem admite ca cineva să poată fi român fățarnic înainte de-a fi ortodox sau catolic fățarnic, nu putem admite să fie aderentul sincer al ambelor realități, patriot și credincios, *decât deodată și în aceeaș măsură.* Și această, nu fiindcă nu o vrem noi, ci fiindcă nu o admite mîntea sănătoasă. Consecvent acestora a spus și o spunem: *numai un credincios sincer*, fie ortodox fie unit, *poate fi și un român bun și cinstit*; fățarnicii credinței de orice natură — sunt farzori și escrocii dragostei de neam. În acest sens țara are tot alăta nevoie de credincioșii sinceri, câtă nevoie au și ei de ea.

A urmă calea logică, sau psihologică a autorului art. din L. R., pe care o parcurge ca să ajungă, în dela spusele reproduse, *la concluzia reviziunii hotarelor țării*, ar fi tot atât de riscat, ca încercarea de-a descifra înțelepciunea din vorbele celor ce tocmai aceasta le lipsește.

Cât pentru pretenția că dl Iuliu Hațieganu dacă, pe lângă cei patruzeci de autori catolici consultați, s'ar aprofunda în cercetarea ființei ortodoxiei, s'ar re-

găsi în biserica ortodoxă a moșilor și strămoșilor săi" să fie liniștit autorul L. R. că dl Hațieganu și cu el noi și toată biserica română unită se regăsește în biserica ortodoxă, adică a dreptei credințe a strămoșilor ei, unde, a petrecut întreaga biserică răsăriteană, cu noi toți împreună, dela Cristos până la Fotie, care a schimbat renumele ortodoxiei în porocă; și unde ne regăsim din nou, în aceeași biserică a moșilor și strămoșilor noștri „după o rătăcire de multe veacuri. Și „unde“, ne bucurăm a pulea fi în fine și în ceva de acord, unde „este locul strănepoșilor deveniți liberi în virtutea legii românești a părinților lor“. Aceasta e religia cea adevărată“, o spunem și noi; dar aceasta e înșnită tocmai din piatra dela Roma. Această „ortodoxie“, această dreaptă credință e mama noastră și suntem frați și după Cristos“ Interpuncția dintre noi nu e a Catolicismului ci a marelui rătăcirii dela Fotie până la Atanasie. Această mare rătăcire „este săgeata ce s'a înfipt în inima Maicei Domnului la revelația sfârșitului pământesc al Fiului ei Dumnezeu“.

„Fie că“ astfel de manifestații necugetate și de puțin bun simț, ca cele din articolul L. R. „să nu ducă la adâncirea prăpastiei dintre noi, ci la apropiere de izvorul originii noastre naționale și religioase“. Iarăși ne bucurăm că suntem de acord și noi credem că va veni vremea, nu noi, ci singur Domnul îi știe și pregătește anul și ceasul, — când vom rămânea cu toții de acord, împreună înțelegând aceleași lucruri prin aceleași cuvinte, pătrunși fiind de aceeași dragoste a aceluiaș D-zeu, care ne e tată și Jii ai aceleași biserici, una și singura a lui Hristos, căreia singure i-a promis că porțile iadului nu o vor învinge deci va rămânea zidită pe stânca lui Petru și a urmașilor lui. Și până atunci, ori tocmai pentru a ne pulea în vrednici să vedem pe acel „atunci“, ca să nu pățim ca Moise și Evreii, ce au pierit în pustia necredinței lor, — și până atunci, să urmăm cuvintele Sfântului Ioan Evanghelistul: „Copilașii mei, voi iubiți-vă unii pe alții“.

„Duhul Domnului să fie asupra noastră“ a tuturor!

CRONICI

— Dorim tuturor abonaților și cititorilor noștri cele mai plăcute Sărbători ale Nașterii Domnului! „REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA“.

— † Necrolog. Sâmbătă în 12 c. ora 1 noaptea și-a dat sufletul în mâinile Creatorului harnicul preot-protopop onorar din Popești (jud. Bihor) Ioan Pop. Regretatul, care a servit dieceza, adică biserica și pe Dumnezeu, în cele mai grele împrejurări (ca preot în Decănești—Gruilung și ca administrator protopopesic al vastului protopopiat al Marghitei), moare în vârstă de abia 49 ani, lăsând în urma sa o văduvă crunt încercată și șase (6) orfani încă neașezați. Sufletul nostru cernit de durere îl îndreptăm către casa celor șase orfani rămași fără tată și către Tronul dumnezeesc, ca să trimită văduvei greu încercate și bieților orfani ocolirea sa cerească, iar reposatului să-i dea răsplata binemeritată în patria celor drepți. In veci pomenirea lui!

— Salariile clerului nostru în viitorul buget al Statului. Știm, ce primejdie amenința cleru nostru pentru proximal an viitor. D-l prim-ministru și ministru al cultelor, Nicolae Iorga, într'un moment de slăbiciune și impetuoșitate ce-l caracterizează, a căzut pradă uneltirilor pornite în contra noastră de frați, — pe cari D-zeu să-i ierte că au voit să ne sape groapa și să ia pâinea dela gura copiilor preoșilor noștri, — și a adoptat la întocmirea noului buget pe 1932 așa numitul principiu de proporționalitate. (Unii deputați ai noștri au reușit să arate parlamentului că și acesta a fost aplicat fals față de noi). Nu discutăm legalitatea și mai ales raționalitatea acestui principiu, care la o mai amănunțită analiză și alăturarea de celelalte principii fixate în legea cultelor după cari trebuie să se facă întregirea de salar al preoșilor, iesă cam absurd. Destul e că dl Iorga, probabil ca recompensă pentru nesfârșitele și dilirambicele tămâieri ce i le oferă din belșug frații ortodocși, a acceptat aplicarea acestui principiu. Zadarnice au fost stăruințele arhierilor noștri, zadarnice intervențiile deputaților preoști

zadarnice, se spune, și ale dlui ministru al Ardealului, care ori cum e și președintele Agrului, dl Iorga a rămas neînduplecat. A trebuit ca arhiepiscopul-marșal al datoriei, I. P. S. nostru metropolit să ia drumul Bucureștilor, în cap de iarnă, cu primejduirea scumpei sale vieți și să lămurească factorul constituțional despre dreptatea cauzei noastre. Suveranul a dispus, dl Argetoianu s'a executat: a majorat bugetul bisericii noastre cu 25—30 milioane Lei, ce-i vor rămânea, — din marja — diferența de schimb a lirei sterline în care sunt socotite datorile noastre în străinătate, și care, spre norocul nostru, dar spre norocul Englezilor, azi stă rău. Ciudată ironie!: de nenorocul Englezilor să atârne norocul nostru! Ori cum, dar grațitudine, adâncă și nefermărită grațitudine. datorăm scumpului nostru suveran, care cu adâncu-i și promptu-i spirit de dreptate ce-l caracterizează, a ple-dat dreptatea cauzei noastre, mântuind țara de o rușine, iar pe noi de batjocura lumii și a cetățenilor noștri, mai ales minoritari, Slavă lui! — În urma acestora salarul preoșilor noștri pe 1932 va fi cu ceva mai mic decât cel luat în bugetul anului 1931, — cel cu cele 21% minus și curba de sacrificiu.

— De-ale „Astru“-lui. „Asociația studenților uniți din București“ și-a ales următorul comitet: Președinte: Gheorghe Rednic; vicepreședinte: Victor Manu; secretar general: Emil Șerban; Secretar de ședință: d-ra Laura Simonetti; cassier: Emil Pupeza; membrii în comitet: d-ra Sylvia Peju și Vereșmorteanu Artemie; cenșori: Victor Crețu, Ion Ciobanu și Birău Traian.

— Conferință tractuală în Șimleul-Silvaniei. În ziua de 3 Decembrie a. c. s'a ținut conferința tractuală, seșlunea de toamnă, a preoșilor din tractul Șimleului, jud. Sălaj, prezidată de Revs. Arhidiacon Alimpu Coste din Ceheiu.

Preoșii prezenți, s'au mărturisit toți și au luat parte la săvârșirea Sf. Liturții.

Deasemenea s'au mărturisit și s'au cuminicat, cea mai mare parte dintre credincioșii ceice-au asistat la Sf. Liturție. Predica a fost roștită de On. Dn preot Vasile Chira din Marin, care a vorbit despre „Mărturisirea sinceră“.

Ședința s'a ținut în sala „Casinei române“ dela Silvania.

S'a cântat mai întâiu rugăciunea „Împărate Ceresce“, apoi a urmat cuvântarea de deschidere a D-lui Prezident, care a stârnit o vie emoție și hotărâre în sufletele celor prezenți. În tratare interpretează cuvintele rostite de Excelența Sa Arhiepiscopul nostru, de când a fost aici în vizitație canonică, că: „Preotul nu se poate mântui singur.“

Accentuiază stăruitor asupra slăbei timpurilor și a greutăților actuale, cari apasă ca un balast peste toată lumea și desorientarea, neîncrederea și prăpastia ce se căză în lume ca rezultat al acestor stări. Ne spune că cu atât mai mult se cere azi ca preoșimea să fie forța care să menție echilibrul vieții sociale, îndreptând sufletele dăsnădăjduite spre Dumnezeu care este linșitorul valurilor și odihna celor însărcinați și oboșiți.

Ne dă sfaturi și îndemnuri frumoase pentru toți spre a fi înțeleasă pe deplin menirea și a ne îndeplini cu mult zel și conștiințiozitate îndatoririle de preoși și de adevărați părinți sufletești ai celor ce ni s'au încredințat spre păstorie, pentru mântuirea sufletelor lor și a noastră ca preoți.

Deci ținta noastră să fie, ca să avem cât mai mulți mântuiți, cu cari să ne prezentăm înaintea marelui judecător la darea de seamă și împreună cu ei să ne mântuim și noi căci: preotul singur nu e mântuit.

Adresează apoi câteva cuvinte de considerație și mulțumire D-lui Dr. Alex. Aciu, care e prezent la ședința noastră și ne-a pus la dispoziție sala Casinei, și care ca un bun și credincios fiu al bisericii noastre, întotdeauna a dat dovadă de deosebită atenție față de ea și de slujitorii ei.

La acestea D-l Dr. Aciu răspunde imediat, promițând aceiași atenție și purtare și pe viitor.

Notăm încă prezența D-lui Consilier Judecătoresc Dr. Meseșan și D-l Dr. avocat Gurzu, buni fi și apărători ai bisericii și credinței noastre.

După acestea arătate aci în rezumat, D-l prezident declară ședința deschisă și propune să se trimită o telegramă înalt Preasfințit Arhiepiscopului nostru D-l Dr. Valeriu Traian Frențiu, care ca un bun părinte ne-a îmbrățișat cu multă bucurie și și-a arătat și până acum în mod deosebit dragostea Sa față de noi. Toți confracții primesc manifestând în semn de simpatie întonând: „Mulți ani trăiască.“

Dizertația s'a ținut de On. Dn. preot Alex. Săfrescu din Plopiș, care a tratat despre subiectul „Isus Hristos ca reformator al omenirii.“ După expirarea programului fiind vremea și așa destul de înaintată, ședința se ridică prin cuvântarea de mulțumire și încheiere a D-lui prezident, cântându-se apoi „Axionul.“

Totul a decurs în cea mai perfectă ordine și atmosferă solemnă și denumă de ceice au participat la această adunare

Un preot asistent.

— **Convertiri la catolicism în Anglia.** „Catholic Directory“, anuarul bisericii catolice din Anglia, edat de Dnii Bruns, Oates Washbourne, arată că în anul 1930 în Anglia au fost 11.980 conversiuni. Peste tot în ultimii zece ani progresul catolicismului în Anglia se prezintă astfel (numărul întâi arată situația din 1921, al doilea cea din 1931): preoți: 3962—4581; biserici și capele: 1933—2274; școli secundare: 431—519; elevi în aceste: 43.965—58.278; școli primare: 1196—1331; elevi în aceste: 316.917—384.119; credincioși: 1.931.991—2.235.237.

— **Un medic cu vază apologet al moralei creștine.** În lumea medicală și teologică din Apus produc impresii aproape senzaționale studiile de igienă medicală ale profesorului din Görlitz (Germania) Dr. *Albert Niedermeyer*, doctor în medicină, drept și filosofie, care în ultimul timp a publicat câteva lucrări despre acest subiect. Într'una, recentă de tot, *Sexual-ethik und Medizin* (ed. Borgmeyer, Hildesheim, pp. 55, M. 1.60) afirmă, că după multe cercetări și experiențe ca ginecolog și profesor de patologie sexuală a ajuns la convingerea că: „Nu poate fi bun din punct de vedere igienic, ceea ce e rău din punct de vedere moral. Știința și natura ne constrâng inevitabil și in-

xorabil să ne rentoarcem pe terenul eternei și imutabilei legi morale, decâteori am încercă să-l părăsim“. — În alte lucrări, de ex. *Facultative Sterilitaet*, (ed. Steffen, Limburg a. d. Lahn, 1931, p. 109, M. 3.50.) Niedermeyer ajunge la aceleași concluzii. Iar în lucrarea sa *Eugenik und die Ehe-und Familiengesetzgebung in Sovietrussland* (ed. Dümmler, Berlin, 1931, p. 94 M. 3.80) arată dezastruoasele efecte sociale ce le produce legislația în materie de căsătorie în Rusia, dovedind că aceasta legislație nu este un postulat al științei, ci e rezultatul unei porniri sectare antireligioase. Autorul încheie, că problemele medicale nu se pot separa de aspectul lor metafisic și moral, ci *Cred într'unul Dzeu* trebuie să fie și începutul și sfârșitul cercetărilor științifice ale medicilor.

— **Mângăierea creștinului de**
† **Ion Genț este cea mai cunoscută și mai bogată carte de rugăciuni. Costă 60 Lei la Soc. Sf. Ioan Gură de Aur. 70 de Lei la Librării.**

— **Misterele Sfântului Rozar**
— 15 iconițe colorate în 4 culori, cu rugăciuni și meditații potrivite 20 Lei la Soc. Sf. Ioan Gură de Aur.

HÖNIG FRIDERIC

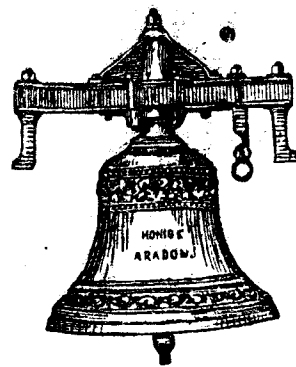
ARAD, SRTADA BARIȚIU 10—21.

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rechizite și scaune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopote. — Condițiuni avantajoase de plată.

Fondată
la anul 1840

— **Manuale de religie pentru școlile primare și secundare.** La Soc. Sf. Ioan Gură de aur se află toate manualele de religie pentru școlile secundare și primare. Anume: *Micul catechism* cu elementele bibliei cl. I—II: Lei 10. *Catechism pentru clasa III—VI*: Lei 25. *Liturgică pentru cl. V—VI*: Lei 20.

"VESTITORUL"

Indice alfabetic. — Anul VII. (1931).

I. Partea oficială.

- Amânarea consistorului plenar.** — No. 15—16.
Anunțarea la vreme a noului an școlar. — No. 15—16.
Bacalaureatul clericilor. — No. 3.
Catedrele vacante la școlile secundare diecezane. — No. 11—12.
Caz de morală-pastorală de rezolvit. — No. 3.
Comunicat No. 24/1931, al Comitetului Diecezan al A.G.R.U.-lui. — No. 6.
Comunicat No. 25/1931, al Comitetului Diecezan al A.G.R.U.-lui. — No. 6.
Concurs la parohiile Hotoan, Vârșolți, Mădăras, Uimă și Santău. (No. 1—2). — Istrău, Petreu, Sâg, Topa de Criș, Mal și Hurez-Ponița. (No. 3). — Careii II și Blaja. (No. 6). — Silvaș (No. 9). — Meșent și Gârceiu (No. 10). — Cizer, Giungi și Fizeș (No. 11—12). — Marca, Păjal, Sifitelec și Șeredeu (No. 13—14). — Beznea, Șauaieu, Topa de Criș, Salonta, Vad, Pocola, Vălan, Fegernic, Păulești, Păjal, Păjălușa și Șeredeu (No. 17—18). — Hotoan (No. 19—20).
Concurs pentru postul de cantor din Craidorolț (No. 13—14) — din Orbou (No. 15—16 și No. 19—20) — din Săcueni No. 19—20.
Dispoziții catechetice. — No. 1—2.
Distribuirea sf. Mir. — No. 9.
Gradații noi. — No. 13—14.
Ingrrijirea pomilor roditori și pășunilor. — No. 4.
Înmormântări în curțile bisericilor. — No. 9.
Întrebuințarea timbrelor oficiale. — No. 9.
Necrolog. — No. 9 și 23—24.
Noul Liturghier. — No. 11—12.
Numirea protopopilor. — No. 1—2.
Paraclisul în postul Sf. Mării. — No. 13—14
Pastorală prin care se face noua arondare a protopopiatelor (No. 1—2); la începutul postului mare (No. 4); — de Paști (No. 7—8); — de Crăciun No. (23—24).
Păstrarea obiectelor sacre. — No. 15—16.
Preoții repausați în anul 1930. — No. 1—2.
Preoții să nu conlucre la acțiuni în contra ordinii publice. — No. 4.
Primiri în institutele diecezane și la Sf. Teologie. — No. 11—12.
Răspunsul Maj. Sale Regelui la telegrama trimisă cu ocazia Anului Nou. — No. 1—2.
Salarul preoților pe Nov.—Dec. 1930. — No. 1—2.
Sărbătorile naționale și aniversările Familiei Regale. — No. 4 și No. 15—16.
Statutul personal al diecezei. — No. 3.
Telegrama trimisă Maj. Sale Regelui de Anul Nou. — No. 1—2.

II. Partea neoficială.

A) Studii.

- Bolca, Vasile:** Dascăli din Bihor. No. 17—18, 19—20, 21.
Tăutu, Păr. Dr. Ludovic, prof.: Ce este și ce vrea A.G.R.U. No. 1—2, 4—5, 7—8, 13—14, 15—16.

B) Articole.

- Apel către organizațiile locale ale A.G.R.U.-lui** No. 19—20.
Apelul societății „Familie preoților decedați” No. 4.
Buzila, Romul, protopop; Un apostolat laic No. 10. C. T.: Comemorarea sinodului efesin (431—1931) No. 5.
Câmpian, M. P.: Serbările efesine în parohia Rușeni No. 15—16.

- Comitetul Central al A.G.R.U.-lui** No. 22.
 „ arhidiecezan al A.G.R.U.-lui Blaj No. 22.
 „ diecezan al A.G.R.U.-lui Oradea No. 22.
 „ „ „ „ „ Gherla No. 22.
 „ „ „ „ „ Lugoj No. 22.
 „ „ „ „ „ Maramureș No. 22.
Congresul general al A.G.R.U.-lui la Oradea No. 19—20.
Copilașii mei, voi iubiți-vă unii pe alții. No. 24.
Cosma, Augustin: „Pace vouă No. 7—8.
 „ : „Nu vă temeți, eu am învins lumea” No. 9.
Diaconul Ioan: Pentru apropierea fraților No. 13—14.
Din programul Congresului general al A.G.R.U.-lui No. 22.
Discurs festiv rostit de Excelența Sa episcopul Dr. V. Tr. Frențiu cu prilejul serbărilor conciliului efesin No. 11—12.
Episcop Alexandru: Gog, de Giovanni Papini No. 13—14.
Flueras, Dr. Nicolae: Cuvânt rostit la moartea preotului prof. Victor Borlan No. 9.
Gherman, Dr. V.: A.G.R.U. factor social No. 22.
Gocan, Simion: Ceva despre pastorația individuală No. 1—2.
 „ : Care e deci vina noastră? No. 10.
Hajtegan, Dr. Iuliu: Discurs la congr. Agru. No. 24.
I. G.: Pentru „Legea Românească” No. 10.
I. V.: Unificarea cântărilor bisericești No. 4, 17—18.
Iancic, Păr. Petru: Bindecuvântarea capelei din Arded No. 19—20.
Iarăși A.G.R.U. la Ip. No. 4.
Kiss, Dr. Demetriu: A.G.R.U. și Coogregațiile Mariae No. 22.
Lauran, Dr Paul: A.G.R.U. și viitorul bisericii noastre No. 5.
 „ : Terezia Neuman No. 6.
M. I. franciscan: Rugăciune No. 1—2.
Maghiar, Augustin, canonic: De ziua eroilor No. 10.
Mărcuș, Ștefan: Presa și A.G.R.U. No. 22.
Micu, Eugen: O scurtă reflexie asupra romanului nostru No. 15—16.
 „ : Din activitatea clericilor români din Viena No. 19—20.
Miculaș, Dr. Gheorghe, vicar general: Istoricul sinodului ecumenia din Efes și [primatul Pontificalului roman No. 11—12.
Neculăeș, Dr. Dominic: Cele 12 Anatematisme ale sf. Ciril de Alexandria No. 10.
 „ : Maternitatea divină a Fecloarei Maria No. 11—12.
 „ : Sfântul Minurilor No. 13—14.
 „ : Dreptul de proprietate în concepția creștină No. 21.
P. T.: Luna Mai luna purității No. 9.
 „ Puterea cărnii No. 13—14.
 „ Moartea Prof. Dr. N. C. Paulescu No. 15—16.
 „ Consacrarea bisericii din Săcueni No. 17—18.
 „ Cartea Preasfințitului Visarion al Hotinului No. 17—18.
 „ Noua enciclica a Sf. lui Părinte. Despre ajutorarea șomerilor și a săracilor No. 19—20.
 „ Spre Congresul general al A.G.R.U.-lui No. 21.
 „ Congresul Agrului la Oradea. No. 24.
Papiu, Aurel: Parohia Giorocuta și o statistică pe 50 ani, No. 15—16. — No. 23—24 La eslea lui Isus.

- Pavel*, Dr. Const.: Actualități ilustrate No. 10.
Pop, Dr. Grigorie, canonic: Antisemitismul No. 1—2.
 " " " : Enciclica Sf. Părinte Papa Pius XI. despre căsătoria creștină No. 6.
Pop, Dr. Romul, avocat: Sovietele pregătesc lupta internațională contra religiei No. 15—16.
Radu, Dr. Iacob, protonotor aposolic: Documente privitoare la viața Episcopului Ioan Inocențiu Micu Clain No. 1—2.
 Serbările efesine No. 10.
Stan, Dr. Gavril, prof.: Spicuri din enciclica „Casti Connubii” despre căsătorie No. 3.
 " " " : Dumnezeuirea lui Christ. No. 13.
Tălmăcel, Iosif preot: Catolicismul în ofensivă No. 1—2, 5.
Taloș, Ioan: Societatea „Familia preoților decedați” No. 7—8.
Tămăian, Petru canonic: O chestie actuală No. 21.
 " " " : Frontul unic creștinesc al neamului No. 22.
Tăutu, Păr. Dr. Ludovic: La secția religioasă a A.G.R.U.-lui No. 6.
 " Problema unirii celor două biserici românești iarăși la ordinea zilei No. 9.
 " Serbările efesine în dieceza orădană No. 11—12.
 " Reflexii pe marginea sinodului ecumenic din Efes No. 11—12.
 " Consistorul plenar din 10 Sept. c. No. 17—18.
 " Aplanarea conflictului dintre Sf. Scaun și Guvernul fascist No. 17—18.
 " Ce este și ce vrea A.G.R.U. No. 22.
 " „Gândiri creștinești la Crăciun”. No. 24.
Verax: Salarul clerului No. 17—18.
 " Ne despărțim. Problema Paștilor în 1931 No. 19—20.
Velisan, Ilie, preot: Christos a înviat No. 7—8.
 " " : Reuniunile Mariane No. 17—18.

III. Cronici.

- No. 1—2. Cuvântul Papii de Crăciun și Anul Nou. — Cuvântarea Exc. Sale nunșiului Apostolic Angelo M. Dolci, decanul corpului diplomatic, către Maj. S. Regele în ziua de Anul Nou. — Spre un nou centenar. — Inițierea A. G. R. U.-lui în parohiile din Oradea. — Moartea nărașului Joffre. — Vindecare minunată la Lourdes. — Crăciunul în Rusia sovietică. — Asociația Tinerimei catolice chineze protestează împotriva unei legi nedrepte. — De-ale ortodoxiei. — Un comunicat al A.G.R.U.-lui Oradea.
 No. 3. Consacrarea și instalarea noului episcop al Maramureșului. — Un decret al S. Congregației Cerimoniale. — Conferința Astrului. — Arondarea protopopiatelor din dieceza Lugojului. — A murit arheologul Horațiu Marucchi. — A.G.R.U. în parohii. — Răsunetul mondial al Enciclicei „Casti connubii”.
 No. 4. Instalarea primului episcop al Maramureșului, Un comunicat al A.G.R.U.-lui diecezan. — Noi inițieri de A.G.R.U. — Sezătoarea publică a Astrului. — Societatea „Sfintei Inimi” discreditată pe nedreptul. — Contardo Ferrini proclamat Venerabil. — Catolicismul în China.
 No. 5. Conferințele „Reun. Mariane”. — A.G.R.U. — Diplomația Vaticanului și concordatele. — Salariile preoților pe 1931. — Catolici japonezi cari sărbătoresc 60 ani dela exilarea lor. — Al XIV centenar al Sf. Elefterie. — Reîntoarcerea disidenților în dieceza de Lublin. — Dela bolșevism la preoție.
 No. 6. Tipic pentru sărbătoarea Buneiștiri. — Conferințele secției religioase. — Misiuni în Porțița. — 40 ani dela Enciclica „Rerum Novarum”. — Centenarul Antonian. — Nouă schismă. — Mesajul papal în românește.
 No. 7—8. Concurs la parohia Sighetul-Silvaniei. — Instalare. — Conferințe religioase în Oradea. Conferințe religioase în Beiuș. — Moartea Cardinalului Maffi. — Motivele convertirii Arhiepiscopului Ivanios. — Cenzura cinematografică. — Din Rusia. — Seminariști morți în decursul exercițiilor spirituale.
 No. 9. Comemorarea sinodului ecumenic dela Efes (431) în dieceza din Oradea. — Impărțirea fondurilor viduo-orfanal și de pensiune între dieceze. — Misiuni populare. Conferință districtuală la Șim'eu. — Papa inaugurează noul colegiu al Propagandei Fide. — O importantă decizie a Romei în materie de educație. — P. Corneliu Tierney missionar moare moarte de martir. — 44 ani între leproși.
 No. 10. La catedrală. — Vor predica. — Ziua eroilor. — Nunșiul Papal. — Mare congres marian la Roma. Ortodoxia spre o nouă papalitate?
 No. 11—12. Convocator. Memoria sfântului Nichita. — 8 Iunie 1930—8 Iunie 1931. — Văduvele, orfanii de preoți și preoții deficienți după noua repartizare a fondului viduo-orfanal. — Noua enciclică a Sfântului Părinte.
 No. 13—14. Parastas pentru eroii aviației. — Hirotoniri. — Exerciții spirituale. — Misiuni în Bănișor. — Soc. literară „Sf. Ioan Gură de Aur”. Congresul diecezan al A.G.R.U.-lui. — A apărut Compendiu de Teologie Morală. — A apărut paraclisul Maicii Domnului. — Misterele sf. Rozar. — Mulțumită publică.
 No. 15—16. Salariile preoților. — Promovarea de membri în Reuniunea Mariană. — Misiuni. — Vom avea facultate? — Noul aranjament al universităților catolice din lume. — Voiaj special la congresul eucharistic internațional. — † Silviu Gh. Voștinar. — Misterele Sfântului Rozar. — Mângăierea creștinului. — Vizitații canonice inopinate.
 No. 17—18. Lista predicatorilor la Catedrala greco-catolică din Oradea. — Ziua misionarilor. — Congresul general al A.G.R.U.-lui. — Misiuni populare. — Deschiderea anului școlar la Academia noastră teologică din Oradea. — Sfințirea bisericii din Craidorof. — Paștile în 1932. — Anunț literar. — Viața Sfântul Nicolae. — Cantorul român. — Hirotoniri și numiri. — Publicațiune.
 No. 19—20. Desvălirea statutei „Hristos Rege” pe Corcovado. — Opera misionarilor în Italia. — Societatea de lectură „Sf. Ioan gură de Aur”. — Misiunile catolice în Manciuria. — Acțiunea catolică în Brno. — Viața Sf.-lui Ioan Gură de Aur. — Paraclisul pe note.
 No. 21. A apărut: Maria (431—1931), Omagiul revistei „Observatorul” An. IV. No. 4—8, 8°—304 pag. Prețul 80 Lei. Beiuș. Tipografia Ateneul.
 No. 22. Special.
 No. 23—24. Sărbători fericite. — Salariile clerului pe 1932. — De-ale Astrului. — Conferința trac-tuală Șimleu.

